

7 2 101
EZERMESTER

1957-67

RA: 2.—Ft

67 / 1

FV 104

EZERMESTER

1967. (XI. évfolyam)

TARTALOMJEGYZÉK

(A kötőjel előtti szám a megjelenés hónapját, a kötőjel utáni az oldal-számot jelzi.)

AJÁNDÉK

Ajándékok anyák napjára	4-16
Alátét	4-18
Ceruzatartó	1-12
Cigarettatartó	10-14
„Emlékmű” asztalra	10-11
Ékszeres gyöngyből	9-10
Fali gyertyatartó	4-18
Fonaltartó	4-17
Gyertyatartó asztalra	4-18
Hűsvéti ajándékok	3-4
Kanecso tojáséből	3-5
Kereső-lámpa	4-17
Kovácsolt réz-ékszeres	3-16
Kozáksapka szörmegallérral	11-31
Levéltartó	1-12
Levéltartó huzalból	11-8
Lépeső blúzfogas	4-16
Mozaikváza	1-4
Nyakkendő műbőről	4-26
Öröknaptár	1-1
Öröknaptár	2-6
Ragasztott kép szalmából	8-18

AUTÓ—MOTOR—KERÉKPÁR

Autók téli védelme	12-8
Autómosó	4-5
Benzinszint-mérő	6-30
Csomagtartó Danúviára	5-5
Fagyálló hűtőfolyadék	12-9
Fagymentesítő	12-8
Garázs láda	4-1
Gépkocsialj olajlefűvése	10-15
Gumiragasztáshoz segédeszköz	11-13
Gumivédő	12-9
Gyújtás-szerviz (Trabant gk.)	1-21
Kocsisőr	2-3
Lábvédő motorkerékpárra	10-10
Levegőszűrő, olajtükrös	6-13
Nadrágszíptető helyett	10-14
Nikkel- és krómvédő	12-9
Olajozó autósoknak	9-27
Palacktartó műanyagból	5-3
Páramentesítő	12-8
Sikosságment	3-13
Speciális kulcs Danúviához	11-13
Spirálszerviz	6-24
Szerelőlámpa a szemüvegen	1-10
Termosztartó	5-3
Zsebrádió autóba	5-2

BARKÁCSOLÁS A KONYHÁBAN

Adagoló kanál	9-6
Centrifugához csőhosszabbító	9-8
Ecetesepgető	8-30

Fagylaltgép működése	5-24
Gyümölcsprés	9-8
Hordfűl háztartási gépekhez	9-1
Hűtőszekrény bemutatása	3-10
Készítés ollóval	12-21
Kéztisztító	9-9
Mosogatást segítő gép	2-30
Nyélvédő teafőzőhöz	12-20
Palacktartó asztalra	12-3
Pole a polcon	10-5
Só- és paprikatartó	7-21
Tarhonyát géppel	7-25
Tölcsér gyors-töltéshez	9-6
Ujjvédő „reszelőkhöz”	7-25

CSALÁDIHÁZ — HÉTVEGI HÁZ

Ablaknyílás szabályozó	5-4
Alítható távjelző	5-4
Bűzelzáró működése	11-18
Csibekeltetőhöz fűtőkályha	1-30
Esőcsatorna javítása	10-13
Épületbontás	6-28
Fák átültetése	11-28
Fólia a csatornán	6-12
Gyorsabb növényhajtatás	9-30
Gyümölcszedő eszközök	7-16
Hétvégi-ház vasbetonból	8-6
Hőmérő felvezetővel	12-6
Hulladékgyűjtő	3-7
Huzatszabályozó	1-8
Itatóedény rögzítő	5-27
Kályhacső-radiátor	12-20
Keverőcsap házilag	12-21
Komposzt-kaloda	4-6
Létrafok csőből	7-8
Magtermesztés	8-22
Mini-lugas	4-28
Oblitortartály működése	9-12
Öntözőcső felfüggesztése	11-21
Padlástér-portalanítás	9-23
Padlófektetés	1-14
Süllyesztett „személtapát”	6-18
Szedőedény	7-16
Szedőkanál	7-18
Szedőszék	7-16
Szedőtálca	7-18
Szedőzacskó	7-17
Szegezés blokkfalba	2-20
Színes-beton	7-30
Szívásmérő kályhához	1-9
Tavaszi házjavítás	4-12
Termőre metszés	3-29
Természnövelés	6-26
Ültető fűró	4-8
Virágtál betonból	3-26
Vizesapok kioltvasztása	10-12

Víztoró esőcsatornára
WC-úszó javítása fóliával
Zöldsegtároló

8-4	Egyszeregy a tolltartóban	9-15
7-8	Hópehely játék	12-11
10-3	Huzalból állatok	11-8
	Huzalfigurák	3-5
	Mágneses baba	9-25
	Oktatógép	12-12
	Ördöglakat lécből	1-13
	Rácsárkány	10-31
	Sárcányok	10-31
	Sárcányeregető orsó	10-32
	Szárnyassárcány	10-31
	Szivacs állatka	3-4
	Szorzó tábla	7-15
	Varázmikroszkóp	3-8

ELEKTROTECHNIKA

5-12	Automatikus hőfokszabályozó
9-6	Aramellenőrző iránytűből
1-6	Csengő a szobában
8-12	Csővetést ragasztás nélkül
7-15	Elektromos szorzótábla
4-24	Erintésvédelem
12-6	Félvezetős hőmérő
3-12	Földelés csatlakozó
4-21	Házi központ
12-27	Házi telefon
2-22	Hívólámpa
4-17	Keresőlámpa
1-28	Kvarclámpa
7-29	Kvarclámpához „előtét”
12-5	Metronom, villogó
8-13	Mindenes lámpa
12-12	Oktatógép
7-14	Tapogató műszerhez
11-25	Vezérlőszekrény
5-23	Védőkapcsoló
6-10	Villanyborotva benzínmotorral
10-8	Villanyborotva működése
6-12	Villásdugó osztályozó
6-10	Zsebelemes borotva

KÜLÖNFÉLE

9-2	Aranymetszés
10-26	Állványok kiállításra
7-21	Cipőtörő - gyufásdobozban
5-26	Cseppfelfogó
10-6	Csillagszerkesztés
12-22	Csomagolótechnika
12-14	Csuklóspántok ismertetése
8-16	Díszítés szalmával
5-8	Fa bemutatása
8-5	Festőláda
7-14	Inggallér merevítő
1-12	Kézmelegítő
4-26	Könyvjelző
4-18	Kulcskarika küllőből
6-22	Lepkegyűjtés
6-22	Lepkeháló
6-23	Lepkeprés
6-23	Lepkegyűjtemény
2-4	Mokasszin
3-23	Mosás porszivóval
9-24	Névjegynyomó levélpapírra
2-18	Nyakkendőtartó
1-23	Pánt papucsra
10-13	Pirográzó
1-12	Pormentes porzsák
8-16	Szalmafónás
8-5	Úveg tartó piramis
8-30	Virágcsokor-preparálás

FOTO-OPTIKA

10-24	Absztrakt fotózás
9-29	Diapozitív reprodukáló
9-29	Egyszerű csipesz
10-21	Epizkóp
7-22	Fényképezés víz alatt
1-27	Filmszáritó
10-24	Foto-inga
8-13	Fotovegyszerek hűtése
4-4	Gépszerviz
2-22	Hívólámpa
8-24	Hóvőrecept ff-negatívhoz
11-10	Hívótank színes fotózáshoz
2-11	Kábelrögzítő
7-14	Képszárító
11-1	Nagyítóállvány fából
9-28	Nagyítóállvány reprodukáláshoz
9-29	Nagyítógéppel diavetítéssel
2-11	Nagyítóhoz porvédő
3-6	Negatív-tartó
9-28	Negatív tisztítás
2-10	Papír vizsgáló
11-1	Reproállvány fából
12-11	Retusfesték fotonegatívhoz
8-27	Sötétkamra-lámpa
6-3	Shínes diáról ff-pozitív
5-6	Szorító diakereteléshez
9-28	Villanólámpa a fényvédőn
5-26	Villanólámpa pótfoglalat

LAKÁSBEREDEZÉS

8-9	Asztali lámpa fából
6-16	Asztalka erkélyre
1-31	Agy is - asztal is
9-1	Előszobafal
6-16	Erkélyek „berendezése”
9-16	Ejjeli szekrény helyett
4-18	Fali gyertyatartó
11-2	Fonalszőnyeg
6-18	Függöny, erkélyre
4-18	Gyertyatartó asztalra
1-2	Hintaszék
8-13	Ingszáritó
8-5	Irártartó íróasztalra
6-32	Képkeretezés
12-29	Kert üvegben
11-30	Könyvállvány
2-32	Könyvespolc, variálható
5-30	Lakberendezési tanácsadó
2-16	Lámpaernyő hajtogatással
11-11	Lámpaláb ólomból
1-4	Mozaikváza
6-17	Napellenző erkélyre

JÁTEK

1-22	Akrobata állatkák
12-31	Babaház, emeletes
2-15	Bukfencző baba

Pince az asztalon	12-3
Pohárszék, önbeálló	12-2
Ragasztott kép szalmából	8-18
Repró-antikizálás	10-28
Ruhaszáritó	2-27
Ruhaszáritórúd	9-23
Sarokasztal tv-hez	5-1
Szekerény ablak köré	3-1
Szín-kontraszt-harmónia	5-30
Szökőkút szobába	2-12
Tapétázás	7-1
Tv-lábból - bútorláb	7-26
Újságtartó fotelra	2-1
Virágcserep házilag	5-10
Zeneszekerény	12-16

Fűróvezető	11-21
Fűrészláda a bakon	5-4
Gépszírtartó	2-23
Gumicső a vödrön	5-26
Karos csavarhúzó	8-4
Kábelrögző	2-11
Kötélfeszítés	6-12
Maratás keretben	4-11
Mázolási tanácsadó	11-20
Nem csúszik a létra	9-6
Olajmentő	3-7
Olló élezése tüvel	12-7
Omega szorítóbillincs	5-21
Otvözetek fémöntéshez	12-11
Palackvédő	2-23
Patkóból „hegesztőtest”	7-13
Polc tartó csavarok	7-8
Reszelőnyél kábelből	7-13
Rugófeszítés	9-9
Satuban satu	2-15
Szegtartó	2-23
Szemüvegtartó	11-21
Szerszámtartó	2-23
Tartólemez tranzisztorhoz	11-13
Tárolódobozka	2-23
Tranzisztorvédelem dióddal	3-22
Tűvédő lemezjátszóra	4-26
Zománcozás forrasztólámpával	10-12

MODELLEZÉS

Helikopter-modell	5-14
Sorompó modellvasúthoz	2-8
Tengeri áruszállító motoroshajó modell	6-1
Vezérlőszekerény	11-25

MŰANYAGOK — VEGYÉSZET

Akvárium-kitt	12-11
Arol-os flakonok hasznosítása	2-23
Harisnya-szemleszaladást gátló anyag	12-11
Műanyag receptek	12-11
Műanyag alapú hidegenyvíz	8-26
Műanyag dobozok vágása	10-13
Műanyag-fűrés	8-32
Padlózománc	9-22
Porcelán és kerámia ezüstözése	12-11
Retusfesték fotonegatívhoz	12-11
Rozsdavédelem	4-20
Technokol házilag	7-25
Vágott virág tartósítása	12-11
Zsirpecsét-megelőzés	6-31

SZERSZÁMOK, MUNKAESZKÖZÖK

Barkács szerszám gép	1-16
Célszerszám laposfogóból	8-4
Egykaros bilincs-hajlító	5-21
Egyszerű csipesz	9-29
Elővonalzó sablon	6-13
Fafűrészek bemutatása	2-28
Festékszűrő	8-19
Filettoll	10-19
Forrasztólámpa más célra	10-12
Idomcsiszoló	12-24
Kettős függőbillincs	5-21
Kétlélű fogó	5-4
Kézi fűrőgép	7-4
Logar-skála	2-19
Lombfűrész-él rugóból	12-21
Maróké műanyagokhoz	11-12
Menetvágó befogó csőből	8-27
Mérőeszköz függőnyűrűből	10-5
Mikrométer házilag	3-31
Műanyag-fűrész	8-32
Műhelysarok	7-32
Nyeles csíptető	7-8
Palacknyitó	11-24
Pontozó szegből	10-5
Rajzasztal	9-32
Rajztábla a mappában	11-6
Rúd vágó	8-4
Satu apró tárgyakhoz	2-15
Sálszövő gép	1-20
Sraffozóvonalzó	2-19
Sraffozóvonalzó kiegészítése	11-23
Szárnyszivattyú működése	8-14
Szemescsavar-kulcs	12-24
Szerszámtáska	11-32
Szorozó	4-30
Szuper szögmérő	3-23
Tolókap	7-6
Tus-radír	10-7

MUNKAFOGÁSOK — MŰHELYFOGÁSOK

Adagolókanál	2-23
Akku-szerviz	3-23
Alátétkarika beszorítása	12-24
Aprócliktartó	9-23
Baltanyél-jávitás	3-7
Barkácsbanárhüvely	9-9
Billinckészítés	5-21
Csavaranyák kilazítása	10-12
Csavarbehajtás alátétkarikával	8-4
Csőszegecs házilag	7-23
Csőtoldás	11-21
Doboztöltés fecskendővel	2-27
Ecsételhúzó	5-4
Ecsetmosó	9-29
Ecsettartó	2-23
Edzés utáni revétlenítés	12-11
Egyszerű bilincs	5-21
Földelésatlakozó	3-12
Fűrőfej lecsavarása	12-24
Fűrőtartó	6-12

Vonalzólátét
Világító stoppolófa

12-20
7-25

TRANZISZTOROS KÉSZÜLÉKEK

RÁDIÓ — MAGNÓ — TV

Akku-szerviz	9-27
Akkutöltő	5-28
Antennák téli karbantartása	11-4
Antenna zsebrádióra	4-23
Barkácsbanánhüvely	9-9
Botantenna zsebrádióhoz	1-27
Erősítő 3 célra	4-14
Erősítő oktálesővekkel	10-2
Erősítő tv-hez	4-2
Gítárerősítő vezeték nélkül	4-22
Gítárhangszedő	12-25
Gítárhoz hangszínváltó	7-12
Gítárhoz szerelvénydoboz	3-2
Hangvilla	9-4
Hangszedő gítárhoz	11-22
Házi telefon	12-27
Híradástechnikai rajzjelek	11-15
Hullámtartományok	6-14
Huzalantenna	1-24
Induktív antennacsatolás	8-12
Keverő előerősítő	2-2
Kéttranzisztoros rádió	7-10
Két tv-antenna — egy kábel	6-4
Lapgítár	10-16
Lineáris Ohm-mérő	6-20
Magnóátalakítás (T 922)	9-14
Magnóhoz hangszínváltó	7-12
Magnóklkapcsoló	11-23
Mestertranszformátor	3-20
Mikrofon házilag	8-25
Pick-up Oriontonra	4-11
Potenciométerből fokozatkapcsoló	12-28
Rádió adapterből	2-22
Rádióépítés óvodája	4-9
Rádió forrasztás nélkül	3-24
Rezgőköri tekercs	10-15
Résantenna	9-20
Teremhatású visszhangosító	8-28
Tetőantenna elhelyezése	5-19
Tűvédő lemezjátszóra	4-26
Urh-előtét	2-24
Zsebelem helyett dióda	10-27

Akku-szerviz	3-23
Antenna zsebrádióra	4-23
Automatikus hőfokszabályozó	5-12
Béta-mérő	7-28
Előerősítő	2-2
Erősítő 3 célra	4-14
Erősítő tv-hez	4-2
Fülbetét táskarádióhoz	8-21
Hallgató táskarádióhoz	8-20
Háromtranzisztoros rádió	9-2
Lineáris Ohm-mérő	6-20
Maratás keretben	4-11
Síkosságjelző	3-13
Tartólemez tranzisztorhoz	11-13
Tranzisztorvédelem diódával	3-22
Tranzisztorvizsgáló	4-27
Urh-előtét	2-24
Védőkapcsoló	5-23
Zsebrádió autóba	5-2

TÚRA — TÁBOROZÁS — SPORT

Borotva — zsebelemmel	6-10
Felfújható úszó	5-11
Fenekekésztség	4-31
Horgászfogások	4-31
Horogkiemelő	4-32
Horogsatu	4-31
Horogtartó	5-26
Kajak-klub	6-6
Kapásjelző bója	4-32
Kemping „konyhaszekrény”	7-20
Kenyérpírtó táborba	7-23
Krumplinyomó	4-32
Labdatartó	10-5
Mindenes lámpa	8-13
Ontókanál	4-31
Rödlí kormánnyal, fékkel	12-1
Sátorcövek műanyagból	7-21
Srandpapus	8-31
Turista-kávésző elektromoson	5-32
Villanyborotva benzinmotorral	6-10
Vitorlás kajak	5-15

KÖSZÖNTŐ

A barkácsolók és ezermesterkedők tíz évvel ezelőtt találkozhattak először e lappal és a szerkesztőség terveivel. „Programunk röviden összefoglalható: a barkácsolók, ezermesterkedők népes taborának szeretnénk segítséget nyújtani” — hirdette a szerkesztőség. Az évfordulón szeretettel emlékezünk Sztróckay Kálmánra, aki 70 éves korában bekövetkezett haláláig fáradhatatlanul tevékenykedett a barkácsolók folyóiratának létrehozásán. Az első szám megjelenését ugyan már nem érthette meg, de elképzeléseit, terveit jól hasznosíthatta a szerkesztőség.

A barkácsolók és ezermesterkedők tíz esztendő alatt jó segítőtársként ismerték meg a lapot. Szellemes ötletei, hasznos tanácsai sokak érdeklődését keltették fel, a barkácsolók belőle újabb és újabb ismereteket szereztek. A lap és olvasói között szoros munkakapcsolat alakult ki: az ezermesterkedők egyrészt a megjelent tervek megvalósítói, másrészt „szerkesztői” is a lapnak — cikkeikkel, ötleteikkel, tanácsaikkal, kéréseikkel segítik a szerkesztőség munkáját.

Az EZERMESTER ötleteinek, rajzainak, tanácsainak megvalósítása százazreknek jelent hasznos időtöltést és a sikeres munka élményét. A barkácsolók mind több lakást díszítenek maguk készíttette tárgyakkal, mind többen maguk készítik, javítják a kényelmüket, szórakozásukat, tanulásukat szolgáló eszközöket. A barkácsolás a technika fejlődésével hasznos időtöltésként, az igények jogos növekedésével fokozódó arányban terjed tovább.

Az EZERMESTER olvasóinak kívánjuk, hogy a szerkesztőség a jövőben is — az első évtizedihez hasonló sikeres tevékenységgel — s még több hasznos ötlettel segítse a barkácsolókat, az ezermesterkedőket.

Verbai Lajos,
a KISZ KB
osztályvezetője

A TARTALOMBÓL

Hintaszék	2
Modern váza	4
Repülő csengő	6
Barkács szerszám gép	16
Sűlszővő gép.....	20
Huzalantenna	24
Nap-pótló	28

MAGYARÁZAT

a cikkeink mellett látható jelekhez:

Egyszerű, könnyen érthető és elkészíthető.

Közepes felkészültséget és szerszámokat igénylő.

Csak jól képzettek által, speciális szerszámokkal készíthető el.

FEBRUÁRI SZÁMUNKBAN

Szoba-szökőkút

Mokasszin

Sorompó

Mosogatógép

Keverő-erősítő

üzletben hozzájutni jelenleg még kissé körülményes, készítsük el magunk.

Hintaszéket készíthetünk fából vagy fémből. A favázasszék két talpát (1), ülőrészét (2), háttámláját (3), két karfáját (4) és lábtámasztóját (6) erős, lehetőleg mindkét oldalon furnérozott, 20 mm vastag falapból (butorlapból) vágjuk ki. Jól használhatók

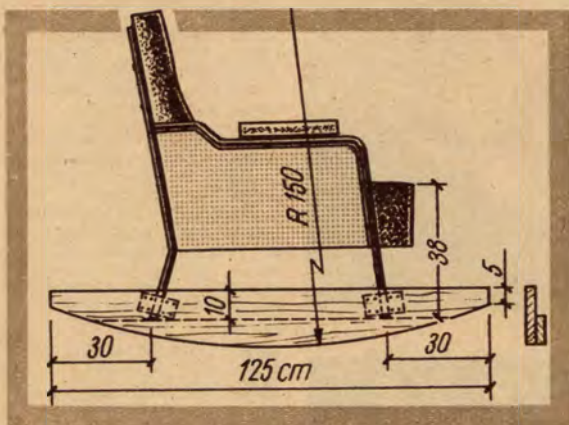
Az alkatrészek kiszabása után daraboljunk 10 mm átmérőjű, 30 mm hosszú, hengeres facsapokat (7), majd készítsük el furataikat. Ha jók az illesztések, hidegenyvet használva összeállítjuk a vázat. Végül 20×20 mm-es lécből vágjuk ki a támlataratókat (5) és azokat is enyvezzük helyükre. Miután az enyv megszáradt, a széket

vagy műbőr bevonataltal. Az ülőrész-kárpítvastagsága 10 cm, a háttámláié 8 cm.

Hintaszék csőből is összeállítható. A csövet meghajlítani, majd kárpitozni/viszont már nehéz feladat. Sokkal egyszerűbb és célszerűbb, ha egy csővázast fotelt „fejlesztünk tovább” hintaszékké.

A legegyszerűbb, ha a fotel lábaira ráhegesztjük az ívesre ($R = 800 - R = 900$ mm) meghajlított csőtalpat, arra pedig a két L-vas merevítőt. (Hátsó borítónkon ilyen hintaszék látható.)

Ha nincs lehetőség hegesztésre, fából készíthetünk talpat a fotelhez. Egycellos deszkából vágjuk ki a két talpat, majd két másik, ugyanolyan ívű, de alacsonyabb darabot. Kettőt-kettőt csavarozunk össze úgy, hogy az alacsonyabbak belülről legyenek. Ezután 1,5–2 mm-es vaslemezből hajlítunk 4 db félbilincset. A fotel lábait helyezük az alacsonyabb deszkák élére, majd a félbilincsek segítségével a fotelt rögzítjük a fatalpakhoz. Végül a két talpat erősítésként elől szélesebb (az íves a lábtartó), hátul keskenyebb deszkával kössük össze.

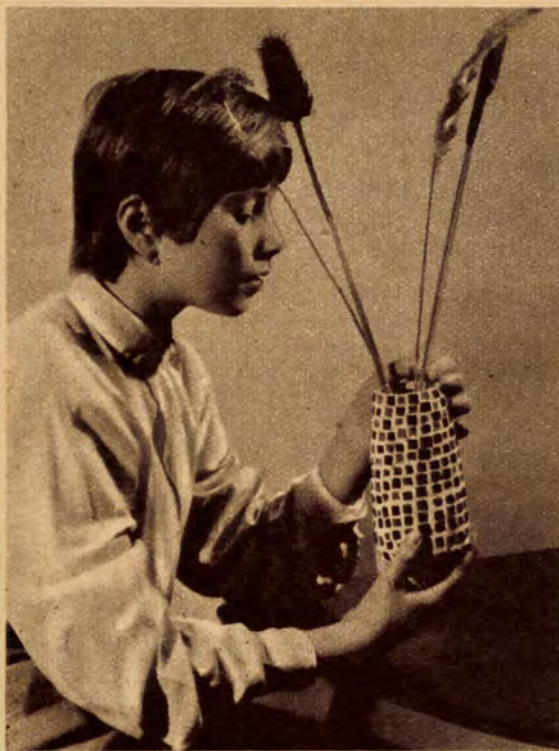

erre a célra a kiselezett öreg bútorok megfelelő darabjai, amelyek már eredetileg furnérozottak voltak. (A festett bútorlapokat Kromofag-gal marassuk tisztára.) Ha nincs nagyobb méretű falap, az ülőrész és a háttámla hengeres facsapokkal összeerősítve (enyvezve), több darabból is kialakítható.

simára csiszoljuk és pácolás után fényezzük (polítúrozzuk). Ha a többi bútor darab világos színű, akkor a hintaszéket is csak szintelen lakkal vonjuk be.

A szék ülőrészét és háttámláját kárpitozzuk. Jó a hagyományos afrikos kárpitbevonat is, de lehet a töltelékanyag habszivacs is, bútorszövet

-d-

tése. Nem rozsdásodó, kb. 1 mm-es huzallal, függőleges és vízszintes irányban befonjuk az üveget kb. 1 cm-es négyzetsűrűséggel. Természetesen úgy, hogy feszes legyen. A hálóra kerül majd fel a gipszréteg.

A másik eljárás során mullópályát (1–1,5 m) hig gipszpeppel átítatunk és azt csavarjuk fel az üvegre. Ezt a „műmiát” egy-két órán át hagyjuk száradni.

Ezután következhet a váza előkészítése. Alabástromgipszből, vagy más finomabb öremlényből pépet készítünk. A pépet nedves kézzel felrakjuk az üvegre és nagyjából megformázzuk a váza leendő alakját. Tekintettel a gipsz gyors kötőképességére, ezt a műveletet lehetőleg gyorsan végezzük. Rövid száradás után a gipszet késsel a kívánt formára faragjuk. Amíg vázánk szárad, hozzáláthatunk a színes mozaiklapok elkészítéséhez.

Ehhez 1–3 mm vastag, különböző színű műanyag lapokra lesz szükségünk. Azokból 5–8 mm oldalhosszúságú négyzeteket kell darabolnunk. Természetesen erre a célra hulladéklemest is felhasználhatunk. A darabolás módja a műanyag fajtájától függ. Legtöbbnél jó módszer, ha acél kar-

M O Z A I K V Á Z A

műanyag-hulladékból!

Iparművészeti boltjainkban sokan megcsodálják a szép, modern kerámia vázakat és falitáblákat, hiszen egyre inkább tért hódít a mozaikhatást keltő kerámia. De mert a vásárolható darabok ára magas, érdemes ilyeneket háziilag készíteni.

A MUNKA MENETE

Anyagszükségletünk: be-főttesüveg, palack, vagy lapostányér, valamint gipsz, géz, epokitt és színes műanyaglemes-hulladék.

Elsőként olyan befőttes-üveget keressünk,

nem öblös és testének meg-szájának átmérője azonos. Ezt az üveget kell majd gipsszel bevonnunk és váza formára kialakítanunk. A gipsznek az üveghez tapad-sát kétféle eljárással is biz-tosíthatjuk.

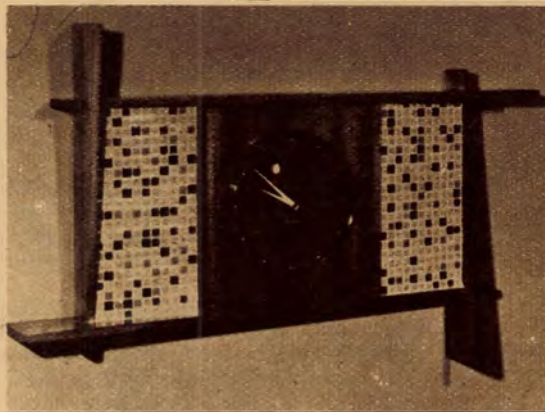
colótüvel vonalzó mellett négyzetácsot karcolunk a lemezbe és azután laposfogóval tördeljük darabokra. Ha műanyagunk nem teszi ezt lehetővé, akkor lombfűrészünket kell használnunk. Számítsuk ki, hogy vázánkhoz mennyi kockára lesz szükségünk és inkább valamivel többet készítsünk. A darabolás lemezollóval is elvégezhető.

Ezek után következnek a **mozaiklapok felrakása**. A szükséges kötőanyagot a közvetkezőképpen készítjük el. Egy rész epokitt-keverékhez kb. öt rész, finomra szitált gipszport adagoljunk

2

3

esetén — a formaalkító gipszréteget elhagyhatjuk. Ha díszítálat készítünk ezzel a módszerrel, az epokittes kötőanyagot közvetlenül a tányérra kenjük fel. Ugyancsak elegendő az epokittes alap, ha fára rakjuk a mozaikot.

□ B. J.

A kész mozaikváza (Címkép)

Mozaikkal díszített hasas palack (1.)

Cserép és tányér is díszíthető így (2.)

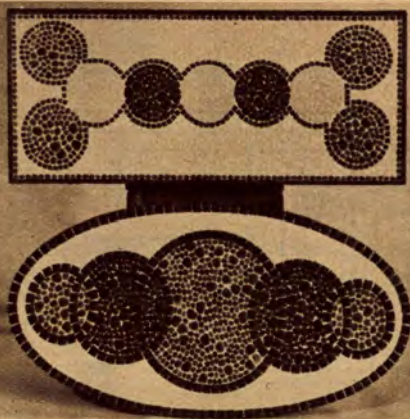
Ha fára kerül a mozaik, elég az epokittes alapozás (3.)

Fa, fém, műanyag, vagy üvegtálcán is jól mutat (4.)

és ezt vízzel keverjük híg péppé. A felrakáshoz késsel a váza oldalára késhegynyi mennyiséget tapasztunk és abba nyomjuk a mozaiklapot. Ezután a mellette levő felületre visszük fel a kötőanyagot és 1–2 mm távolságot hagyva, oda is mozaiklapot ragasztunk. (Első borítólapunkon.) A kockák közötti területet a kötőanyag teljesen töltsse ki. A váza egész felületét előre nem kenhetjük be, mert a vékony réteg hamar megszáradna.

A mozaikberakással díszített váza készítéséhez hasonlóan díszíthetünk palackot is. Annál — a mullipólyás eljárás alkalmazása

4

Csak a csengőt figyelem...

védekezik sokszor a nagymama — amikor a hazatérők szemére vetik: hosszú percek óta szakadatlanul nyomják a csengőt. A panasz jogos, hiszen az idősebbek hallása, különösen a magasabb hangok tartományában, sokszor nagyon gyenge. S a csengő a legtöbb lakásban az előszobában van, így ha a nagymami a belső helyiségben tartózkodik, nem hallhatja annak hangját.

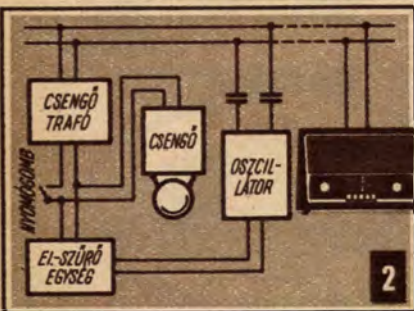
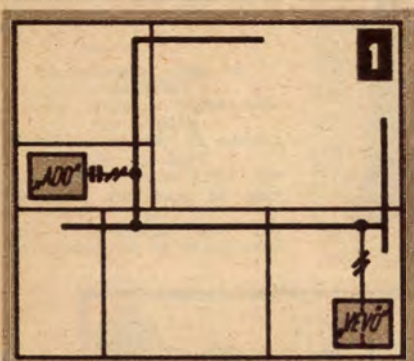
A panaszok megszüntetésére ismertetünk most egy „hordozható csengőt” — amelyik egyszerű eszközökkel, viszonylag kevés alkatrészből, gyorsan elkészíthető. **Fő előnye**, hogy a lakásban bárhol elhelyezhető, mégpedig külön vezetékfektetés, falbontás nélkül — hiszen az a hálózathoz „csatlakoztatva” üzemel.

A jelző áramkör „adója” egy 440 Hz-es, a csengő mellett elhelyezendő tranzisztoros oszcillátor, „vevője” pedig egy kislevegyszerűsített ferritantennás hálózati vevő, ferritantennás tranzisztoros vevő, vagy ferritantennás

reflexvevő lehet (melyen közben másort is lehet hallgatni). Az oszcillátor a csengő gombjának megnyomásakor működni kezd, s jele két kondenzátoron keresztül a hálózatra jut. A lakásban levő hálózat más pontján az oszcillátor jele az említett vevőkkel „levehető”, s azok a jelet a hangszóróra juttatják. Ennek megfelelő a „használati utasítás” is; a vevőt váltakozva abba a helyiségbe helyezjük, ahol tartózkodunk, s úgy a jelzés mindig hallható lesz. Az elvet az 1. ábra működési vázlatja szemlélteti. (Üzemeltetési feltétele, hogy mind az „adó”, mind a „vevő”, azonos fázison legyen, s a vevő ferritantennáját a lehető legközelebbre helyezjük a konnektoraljzathoz, vagy egy fogyasztó vezetékéhez, mely a konnektorba van csatlakoztatva.)

Az egymás mellett, vagy azonos épületben egymáshoz közel levő lakásokba is eljut az oszcillátor jele, természetesen bizonyos csillapítással. Ezért, ha a bemutatott berendezésből egy-egy példány két egymáshoz közeli lakásban kerül felszerelésre, akkor az egyik működtetésénél mindkét lakásban megszólalhat a jelző.

Az 50 Hz-es hálózatra azért lehet „rültetni” a 440 Hz-es jelet, mert az oszcillátor „kimenetén” alkalmazott kondenzátorok a hálózati árammal szemben viszonylag nagy —, a 440 Hz-es jelárammal szemben pedig viszonylag kis ellenállást képviselnek. A frekvenciakülönbségből adódó ellenállásarány nagyjából kilencszeres (440:50), hatásában azonban nem, mivel a hálózat „belső ellenállása” kisebb, a tranzisztoros oszcillátor „belső ellenállása” pedig nagyobb. Felhívjuk a figyelmet, hogy az említett kondenzátorok — (a tranziszto-

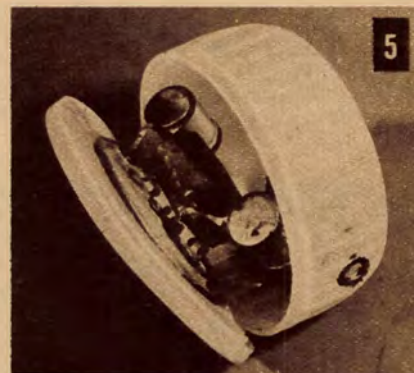
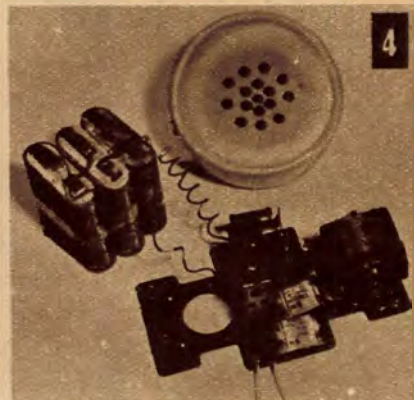
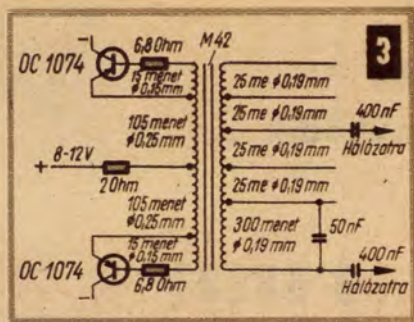

ros áramkör védelme érdekében), csak jó minőségűek és nagyobb üzemi feszültségűek lehetnek (pl. 500–1000 V). A két darab végeredményben sorba kötött tranzistorral kapcsolatban megjegyezzük, hogy helyettük egy darab fele akkora kapacitású is megfelel, de a védelem érdekében két darab alkalmazása helyesebb.

A 2. ábra az egész rendszert hálózatról táplált változatban (tehát úgy, hogy a működtetés az eredeti csengőtrafóról és eredeti csengővel egyidejűleg történik) mutatja. A 3. ábra az oszcillátor áramkört ismerteti. Nem ábrázoltuk részletesen az egyenirányító részt, azt ugyanis már sokszor ismertettünk lapunkban. (Egyébként Graetz egyenirányító, 4 db GDK-X diódával és 1 db 20–50 μ F-os szűrőelköval.) Az oszcillátor trafó vasmagját kb. 0,2–0,3 mm légréssel kell összerakni. A trafó szekunder leágazásait a lakás vezetékhálózatától (vezeték hosszától) függően használjuk fel.

A csengő-jelző rendszer üzemeltetése úgy a legcélszerűbb, ha a csengő és oszcillátor áramkör mindig egyidejűleg működik, (legfeljebb az utóbbit nem mindig használjuk). A csengőtrafók feszültsége ugyanis üres járatban is és terhelés hatására is eléggé eltérő lehet, azaz nehezen biztosítható az oszcillátor működtetéséhez szükséges egyenfeszültség állandósága.

A 4. képen a berendezés telepről működő oszcillátora és egy vajtartóba épített hangszórós reflexvevő látható. Ez utóbbinál úgy biztosítottuk a hálózat megfelelő „közelségét”, hogy a dobozra két csapot szereltünk, melyekkel a konnektoraljazathoz csatlakozunk. E csapok egyébként a „levegőben lógnak”, nincsenek bekötve sehova sem. A jel elvileg kondenzátorral leválasztott hangszóróval is levehető (5. kép). A hangszórót azonban hosszas munkával kellene kikeresni, nehogy az 50 Hz-t is

átvigye, megszólaltassa. Ez a munka megtakarítható külön szűrőkörrel, amelynek ismertetésére azonban most nem térhetünk ki.

G—i.

Igy
működik...

... a huzat- szabályozó

A jól bevált, egyszerűen kezelhető, szabályozható teljesítményű, tiszta és modern külsejű olajkályhák teljesítménye 3500–10 000 kcal/óra közötti. A nálunk gyártott Mekalor típusok teljesítménye 5000 kcal/óra körül.

A „Mekalor” olajkályha elgőzöltető rendszerű, tehát az égetőfazékba jutott olaj a tüztérben lezajló égés visszasugárzó melegének hatására a fazék fenekéen elgőzölög. A felfelé áramló olajgőzök keverednek a kéményhuzat által a fazék oldalfuratrain keresztül beszívott levegővel, s a tüztérbe jutva elégnék.

Az égéstermékek a kéményen keresztül távoznak a szabadba. Ha a kéményhuzat nagy, (nagyságát vízoszlop-milliméterben mérik) feleslegesen sok levegőt szív a tüztérbe, majd magas hőfokra felhevített levegőt szív ki a szabadba.

Ha viszont a kéményhuzat kicsi, a beszívott levegőmennyiség kevés, s a huzat oxigénhiány miatt el nem égett olajgőzt is elvisz. Mindkét esetben rossz a kályha hatásfoka, mindkét eset káros.

Az olajkályhát gyártó cégek gondos mérésekkel állapítják meg, hogy termékük milyen huzatviszo-

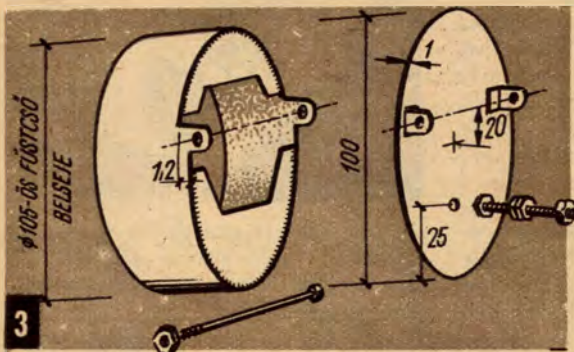
nyok mellett dolgozik legjobb hatásfokkal, mikor legideálisabb az olajgőz égése.

A Mechanikai Művek által gyártott Mekalor típusú olajkályhák 1,5–2 mm vízoszlopnyi szívás, huzat mellett üzemelnek ideálisan. Az olajadagoló az ilyen huzat által beszívott levegőmennyiségnek megfelelő olajmennyiséget adagol, hogy az tökéletesen elégjen. Az adagoló helyes beállítását minden készüléken ellenőrzik. A beállított fogyasztás 6-os fokozatnál 0,86 liter/óra, 1-es fokozatnál 0,22 liter/óra, 1,4 E° viszkozitású olaj használata esetén. Az 1,5–2 mm v. o. huzatérték 6-os állásra vonatkozik, s az 4–5 m magas kéménnyel biztosítható.

Ha a kémény huzata 2 mm v. o.-nál nem nagyobb, az égés hatásfoka 80% körüli. (Nyugat-Németországban az előírt minimum 70%, Csehszlovákiában 75%.) A kályha üzembe állítását célszerű szervizzel elvégezni.

Az adagoló beállítását a fogyasztó megközelítő pontossággal ellenőrizni tudja, ha méri az üzemidőt és az eltüzelt olaj mennyiségét. Ha 6-os fokozaton az előírt mennyiség fogy, és a láng színe napsárga, az égés jó, a hatásfok 80% körül.

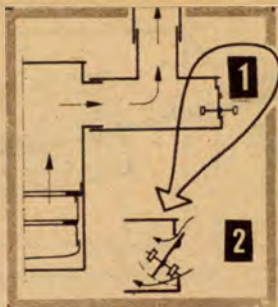
Ha a fogyasztás jó, de a

láng színe sötétvörös, úgy a huzat kicsi (1 mm v. o. körül). Ez a huzat nem biztosít az égéshez szükséges levegőt, a kályha csökkent hatásfokkal üzemel, az olaj mennyiségén változtatni kell. Ha a fogyasztás jó, de a láng színe fehéren izzó, úgy sok a beszívott levegő, a kémény túl nagy huzatot ad, az égetés hatásfoka leromlik.

Az első, hibás esetben (feltéve, hogy az elégtelen huzatot fokozni nem lehet), a hatások javítása megoldható az eltűzelt olajmennyiség csökkentésével. A második esetben huzatszabályozó beépítése indokolt. A „huzatszabályozó” kifejezés nem pontos, mert a huzatot növelni nem tudja, de a nagy huzat káros hatását kiküszöböl, azt az ideális 2 mm v. o. alatt tartja, stabilizálja. Felépítése, működési elve az 1. ábrán látható.

A huzatszabályozó legegyszerűbb formájában „T”-alakú füstcső-idom. Ez csatlakozik a tüztér füstcső-csonkjába, szárába meg a füstelvezető cső. A „T”-idom szabad végére bil-

nőlapos huzatszabályozó van szerelve. A billenőlap vízszintes tengelyen függ és egy menetes ellensúlyal állítható. Ha az ellensúlyt becsavarjuk, nagyobb huzatnál nyit, kifele hajtvá alacsonyabbnál.

A billenőlap 2 mm v. o. alatti huzatnál zárt állapotban van. Ha a kémény szívóhatása megnő, a billenőlap a 2. ábra szerint elmozdul, s a szoba légtéréből levegőt enged a füstcsőbe, ezzel meggátolja a tüztér szívó hatásának növekedését. A kéménybe tehát

nem a tüztér által 350–400 °C-ra felhevített, hanem zömmel a szobahőmérsékleten levő, külső levegő távozik. A gazdaságosság itt jelentkezik. Ha a 2 mm v. o.-ra beállított ellensúlyt rögzítjük, az állandó és pontos érték és működés biztosított. Az 1–6 fokozatok közötti üzemeltetés során az ellensúly állítása (pl. 2 mm v. o. ról 1,5-re) nem szükséges, mert ha kevesebb olajat tüzelünk el, égéstermékének alacsonyabb lesz a hőfoka, s ezáltal néhány tized mm-rel csökken a huzat mérve is.

A szabályozó egyszerű szerkezet. A „T”-füstcső-idom kereskedelmi áru, s csatlakozó merevei (Ø 105 mm) azonosak a kályha füstcső méretével. Maga a szabályozó elem közepén kivágott csőzáró sapkából, billenő lapból, tengelyből és menetes orsó két végére csavart azonos nagyságú anyákból, mint ellensúlyból áll (3. ábra).

A huzatszabályozó rövidesen vásárolható lesz, s a beépített szabályozó nélküli kályhák teljesítményét vele előnyösen lehet javítani.

POLGÁR LAJOS

Szívásmérő kályhához

Nemcsak az olajtűzelésű, de minden más kályha esetében is jó tudni a kéményhuzat mértékét. De mert az nagyon kicsi (1–10 mm vízoszlopnyi) U-csöves nyomásmérőn nehezen olvasható le. Jobb hát a ferdecsőes, vizes manométert használni.

Ez pipa alakú, Ø 10×1-es üvegcső, ívelt, 90–70°-os hajlítással. Hosszabbik, egyenes szára a vízszintestől 11,5°-ra lejtve emelkedjék. A rö-

videbb, pipafejszerűen zöleg ragasszunk milliméterhálós grafikonpapírt. A cső hosszabik vége nyúljon túl a deszkán, hogy könnyű

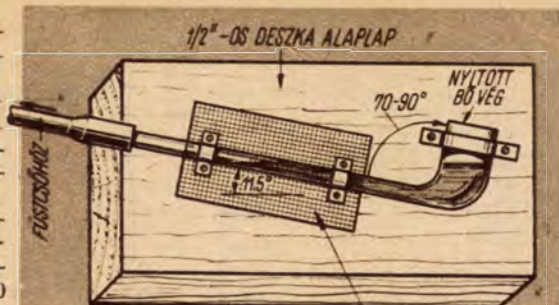
videbb, pipafejszerűen zöleg ragasszunk milliméterhálós grafikonpapírt. A cső hosszabik vége nyúljon túl a deszkán, hogy könnyű

legyen ráhúzni a közvetítő gumicsövet (1. ábra).

(A pipa két, külörüvegcsőből is elkészíthető, — de akkor azokat közlekedő gumicsövet kell összekötni.)

A gumicső másik végét $\varnothing 10 \times 1$ -es, 100–200 mm hosszú fémcsőre húzzuk, melyet 40 cm-rel a könyök fölötti, 10 mm-es furaton át (amit üzem közben fémdugóval zárhatunk) egyharmad füstcső-mélységig, vízszintesen vezetünk a füstcsőbe (2. ábra).

Az üvegcsőbe színezett (tintás) vizet töltünk és olvassuk le, hány mm-rel szívódik a víz a füstcső felé, ha a

MILLIMÉTER PAPIR
A CSŐVEL PÁRHUZAMOSAN

fémcsövet a füstcsőbe dugjuk. $11,5^\circ$ -os lejtés esetén 5 mm-es arrább mozdulás 1 mm-es vízoszlop nyomás változásnak felel meg. A szívmérőt célszerű alpműszerrel összehasonlítva „hitelesíteni”.

DROF

„Harmadik kéz”

A kerékpár, motorkerékpár hűsége jóbarát, de előfordul, hogy elromlik, s ráadásul éjszaka, úton. A kerékpárokon, de némelyik motorkerékpáron sincs akkumulátor, így az éjjeli szereléshez szükséges világítást körülményes biztosítani. A kábelek szerelése pedig még az akkumulátoros típusoknál is nehéz. Ha pedig egyik kézbe zseblámpát fogva kíséreljük meg a

javítást, a szabadon maradt kéz ritkán elég a munkához.

Az éjszakai motorjavítást könnyíti meg a „fantom”-szemüveg, melyet olcsó, leértékelt, üveg nélkül, műanyag szemüvegkeretből és 2 db kisméretű, rúd alakú zseblámpából készíthetünk el. A szemüvegkeret számára a képen látható módon befőzéshez használt gumikkal erősítjük a zseblámpákat. A

keret szárainak kifelé dőlése következtében a két fényugár a fej tengelyvonala előtt egy fényfoltban egyesül. A felszerelés után a „szemüveg” meglehetősen súlyossá válik, ezért a tarkó tájékán „ételhordó” gumival rögzítsük.

A könnyen oldható lámpafelerősítés nem rongálja a keretet, vagy a lámpákat. Ha a motoros bukósisakját sem kívánja levetni (pl. téli szerelés esetén), s világitásra mégis szüksége van, az eljárás igen egyszerű.

A zseblámpát ilyen esetben gumi tapadó-korongra szereljük, s úgy nyomjuk a sisak homlokrészeére. Az eredmény ugyanaz, a fényt így is a fej forgatásával irányíthatjuk. Ha a sisak ellenzős, úgy a felerősítés a halánték vonalában történjék.

Az egyszerű „harmadik kéz” megoldja az éjszakai szerelés világitását, s így a kezek felszabadulnak a szerelés számára.

Ütletdíj 100,— Ft-os vásárlási utalvány.

S. HORVAY MÁRIA

ÖTLET PARÁDÉ

(Az „Ezermester” novemberi számában az újjáépített, Lenin-körúti Ezermester Bolt megnyitásáról adtunk hírt. A decemberi számban a Belkereskedelmi Kölcsonzó Vállalat szerző-számkölcsonzó szolgáltatásának megindulásáról számoltunk be. Folytatásként örömmel teszünk közzé a Fővárosi KERAVILL V. új kezdeményezéséről szóló alábbi híreket.

A Szerk.)

Csomagküldő szolgálat- Önkiszolgáló amatőr-bolt

A vidéken, beszerzési lehetőségektől távol lakóknak régi kívánsága a postai rendelés és szállítás bevezetése. Ezt valósította meg — első lépésként híradástechnikai, villanyszerelési anyagok, alkatrészek, szerszámok — vásárlói számára a KERAVILL.

Utánvétes szállításra szóló rendeléseket vesz fel a Budapest, V., Múzeum krt. 11. szám alatt (tel.: 187-415) működő CSOMAGKÜLDŐ SZOLGÁLATA. Később a postán rendelés és utánvétes szállítás lehetőségét a KERAVILL által forgalomba hozott más árukra is ki kívánja terjeszteni.

Régen tudott, hogy a barkácsolók közül sokan szívesen választják ki maguk a keresett alkatrészt, anyagot. Erre is módot nyújt a KERAVILL. A Budapest, VIII., József krt. 34. szám alatti (tel.: 130-439) üzletét ugyanis ÖNKISZOLGÁLÓ RÁDIÓ-AMATŐR BOLTJA rendezte át. A bolt személyzete természetesen továbbra is szívesen áll a vásárlók rendelkezésére tanáccsal, felvilágosítással.

A leghasznosabb időtöltés, az ezermesterkedés híveit várja az új ÖNKISZOLGÁLÓ AMATŐR-BOLT, a távol lakók rendeléseit pedig a CSOMAGKÜLDŐ SZOLGÁLAT.

(—)

Pormentes porzsák

A porszívó nagyon praktikus szerkezet, azonban jár vele egy kellemetlen munka, a porzsák kiürítése. A bolyhos zsákanyag nem ereszti el könnyen a szemetet, a textilanyagokból származó szőszös kopástermék és minden egyéb beleeragad. Rázogatjuk, ütögetjük, keneljük (bár nem szabad) és repül a por olyan mennyiségben, hogy alig látszunk ki belőle.

Az elhárítás módja egyszerű. Készítsünk bélést a porzsákba, vagy a Vénusz-porszívóhoz a porzsákra — műselyemből. A szabásminta olyan egyszerű, hogy nem szükséges külön leírni. A képen a Vénusz-porszívó zsákjára húzott bélés látható. Nyitott oldala gumiszalaggal erősíthető a zsák vázára, arról tehát lehúzható. Sima szálain a por és szemét nem tapad meg, néhány gyenge ütésre porfelhő nélkül le hull, tisztára seperhető. Légellenállása jelentéktelen, nem rontja a porszívó hatásfokát. Csak az egészen finom porszemcskéket engedni keresztül, amelyek viszont fennakadnak a zsák bolyhos felületén. Ezeket esetenként (négy-hat takarítás után) lerázzuk.

-Levél-és ceruzatartó-

Tejszínű plexiből kivágtam egy 25x15 cm-es lapot. Ez képezi a tartó alapját. Azután kivágtam, majd forró vízben meghajlítottam a képen látható további darabokat. A papírvágó kést finom reszelővel a kívánt alakúra és élességűre reszeltem. Klóroformmal, (ORWO filmragasztóval is lehet) ragasztottam az alapra.

Ötletdíj 100,— Ft-os vásárlási utalvány.

UGOR CSABA
Gyoma

ÖTLET PARÁDÉ

*

SÜLTKRUMPLI HELYETT

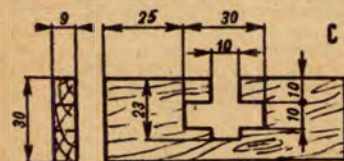
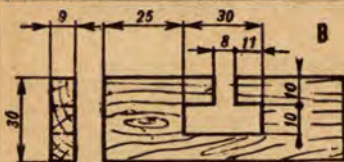
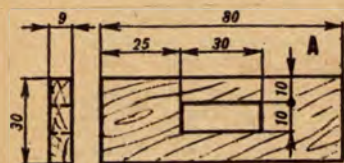
Valamikor a nagy hidegben iskolába vagy sétálni induló gyerekek zsebébe a gondos szülők egy-egy frissen sült krumplit dugtak, hogy az útközben melegen tartsa kezüket.

A sportszerboltokban kapható a FRITERNOL nevű fűtő- és hűtőzsákocskoa (17,— Ft), amely nagy hőtároló képességű folyadékot tartalmaz. Eredeti méretben nagy ahhoz, hogy „zsebrevághassuk”. Vigyük el pvc-hegesztéshez értő szakemberhez és vágassuk el két egyforma darabra. Úgy már megfelel gyermekeink vagy saját zsebünk méretéhez. Felmelegítés után csomagoljuk zsebkendőbe — úgy tovább tartja a meleget — és tegyük zsebre. Zsebünkön keresztül testünket, vagy zsebre dugott kezünket 1–2 órán át jól melegíti.

□ Ördöglakat, lécből □

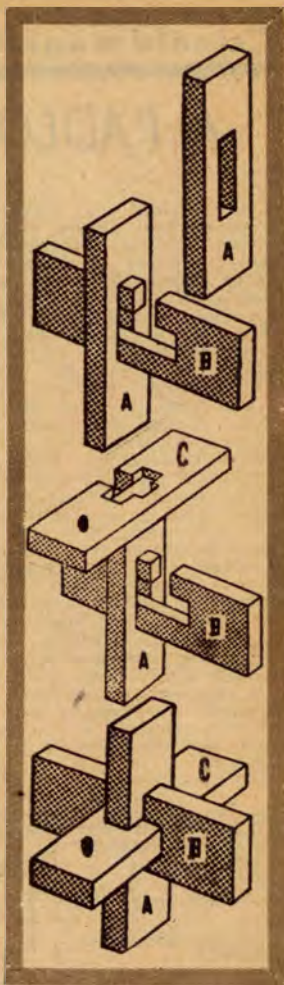
Világszerte kedveltek a különféle, rejtélyesen nyíló, „ördöngös” szerkezetek. S nemcsak a gyerekek örülnek, ha társaik nem boldogulnak a szerkezettel, nem tudják szétszedni, illetve összerakni azt, így megmarad a „dicsőség”, az ördöglakat működésének bemutatása. Az ördöglakatokat általában huzalból hajlítják, de ilyenek fából is kialakíthatók. S hogy a sok munka ne szegje kedvét a szórakozóknak, egyszerű, lombfűrészsel kivágható ördöglakat készítését mutatjuk be a „MÓDELISZT-KONSTRUKTOR” című szovjet lap társunk cikke nyomán.

Az ördöglakat A, B és C darabjait 9 mm vastag, simára csiszolt keményfa lécből vágjuk ki lombfűrészsel. Vágáskor a felrajzolt vonalak mentén kívül-belül „hagyjunk rá” a darabokra néhány tizedmillimétert, s utána reszelővel, csiszolópapírral dolgozzuk azokat pontos méretre. Ha az egyes darabok már pontosan és jól illeszkednek, azokat kenjük be vékonyan szintelen lakkal.

Az összerakás menetét rajzaink mutatják. Ha figyelmesen véghezvük az összerakást, a szétszedés sem okoz majd különösebb fejtőrést.

Kellemes szórakozást!

Ezermester-vizsga

1. Mi az ábrán látható vasipari szerszám neve és mihez használatos?
2. Hányszorta könnyebb a könnyűbeton a normál betonnál — és miért könnyebb?
3. Vajon mi okozza, ha a tv képesővén egymás mellett két, de magasra torzított kép látható?

Megfejtések a 29. oldalon

mm-es parketták mutatnak jól. Újabbban méretem aluli parkettákból készítenek kb. 50x50 cm-es ragasztott lapokat is. De azokat aszfaltba kell fektetni.

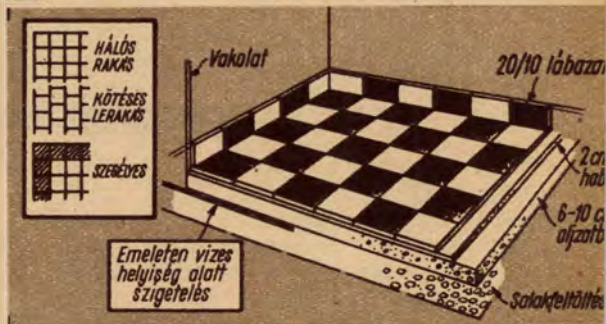
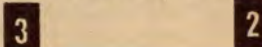
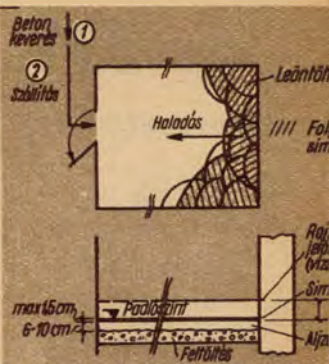
A munka megkezdése előtt a léceket méret szerint válogassuk össze és ügyeljünk arra is, hogy egy szobában egyezzek a szín, az árnyalat is.

A HIDEGPADLÓK

legegyszerűbb változata a betonaljzatra 1,5–2 cm vastag, cementtel javított habarcsba ágyazott téglaburkolat, melynek hézagait szintén cementhabarccsal öntik ki. Fáskamrába, pincébe megfelelő burkolat. Igényesebb, de még szintén olcsó megoldás a simított betonpadló. (Ehhez aljzatbetont készítenek, majd közvetlenül az aljzat elhelyezése után, 1,5 cm vastag simítóréteget hordunk rá. A simítóréteg összetétele: 1,10 m³ finom folyami homok és 300–350 kg 500-as cement. A simítóréteg fölé cementszórás kerül, amit vassimítóval kell lehúzni.)

A vizes helyiségeket leginkább márványmozaik lapokkal burkolják. A modern lakásban az egyszínű, vagy „op-art”-os, kétszínű lapfektetés megfelelő. A cirádás, díszes, folyondáros burkolatkialakítás már a múlté. A legmutatósabb fektetés a hálós, de a legszakoszerűbb munkát igényli. Ezért sokan inkább a kötésben rakott megoldást választják. Az összefolyó vízfolyások helyiségekben már az aljzatbeton készítésénél ügyelni kell a lejtések kialakítására. A lapburkolatot fektetőhabarcsba rakják, majd a lerakás után 2–4 órával a hézagokat cementlével öntik ki. A kiöntés után

gondoskodni kell a felület lemosásáról, nehogy a cement a felületekre kössön. A burkolat teljes megkötéséig a helyiséget a használat elől el kell zárni, nehogy csúnya süppedések keletkezzenek. A burkolat készítésénél lehetőleg kerülni kell a lapok vágását, ezért a tényleges fektetés előtt — különösen ha gyakorlatlanok vagyunk — „próba-kiosztást” kell végezni. A szükséges vágások

lehetőleg a lábazon mellé kerüljenek. A lapok vágását éles vésővel, majd a vágásnak simára lecsiszolásával kell végezni.

Sajátságos, egyszerű, érdekes hatású és viszonylag olcsó lapburkolat az ún. nova-lapozás. A törött, kisselejtezett csempéket, mozaiklapokat, metlachi lapokat ügyesen mozaikszerűen rakják az ágyzóhabarcsba.

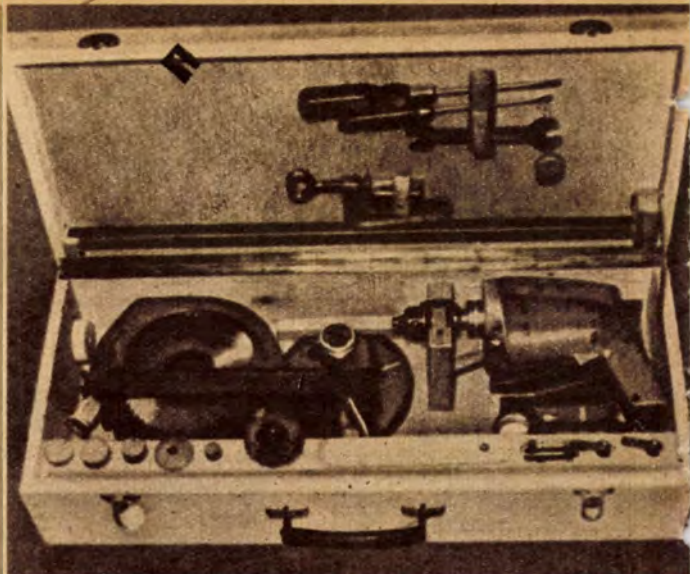
M. O.

1. A ritkított vakpadlóra helyezett parkettapadló készítése
2. Az aljzatbeton-készítés menete
3. A márványmozaik-betonpadló fektetése
4. A törmelék-lapburkolat

Az EM bemutatja: A BARKÁCS SZERSZÁM- GÉPET

Nagyon sokan kérték, javasolták már Olvasóink közül, hogy ismertessük a világszerte mind jobban terjedő, univerzális barkács szerszámgépeket. Az ismertetésnek eddig akadályát képezte,

hogy ilyen készülék nem volt házáinkban.

Ez év októberében viszont az NDK egy budapesti kiállításán, novemberben pedig a művelődési házak szakkör-vezetőinek szegedi konferenciáján az NDK sebnitzi „VEB Elektrowerke” üzeme bemutatta a MULTIMAX HB 250 típusú, sokoldalúan használható termékét.

A kis „kombi” egy példányát szerkesztőségünk is megkapta próbahasználatra — amelynek alapján készült ez az ismertetés.

A készülék „lelke” a HBM 250 típusú „Heimwerker” (barkács) kézi villanyfűrőgép. Motorja 220V/250 W teljesítményű és a hálózati vezetékhez csatlakoztatható. A pisztolyfogantyús, 1200-at forduló fűrőgépet novemberi számunk „... Így működik a kézi villanyfűrőgép” című cikkében részletesen is ismertettük. (A novemberi szám 19—20. oldalain megjelent cikknek csak „A” képe nem ezt a gépet ábrázolja.)

A

B

Az 1,8 kg súlyú fűrőgépre szorítóbilincs — abba meg **tartófogantyú** csavarozható, hogy „**rázósabb**” munkánál is szilárdan lehessen tartani, a 3 m-es kábelű szerszámot. A pisztoly-fűrőgép tokmányába maximálisan 10 mm átmérőjű fűrők erősíthetők (A. kép).

A tokmány lecsavarása után, annak helyére erősíthető a 40 mm-es vágási mélységig használható, 45°-ig beállítható dőlésű és a fűrészárca élét automatikusan záró védőtakaróval ellátott **körfűrész** (B. kép). Kialakítása lehetővé teszi mereven, fűrész-asztal alá szerelését is.

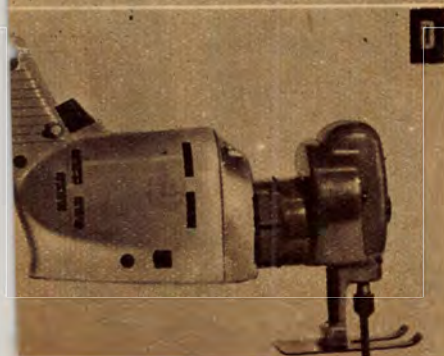
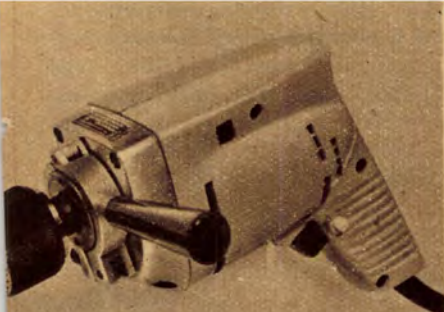
Ugyancsak a tokmány helyére erősíthető egy **csiszolóvibrátor** is, mellyel a lakkozáshoz szükséges elő- és fényezéscsiszolás, sőt vékonyabb festékrétegek eltávolítása oldható meg (C. kép).

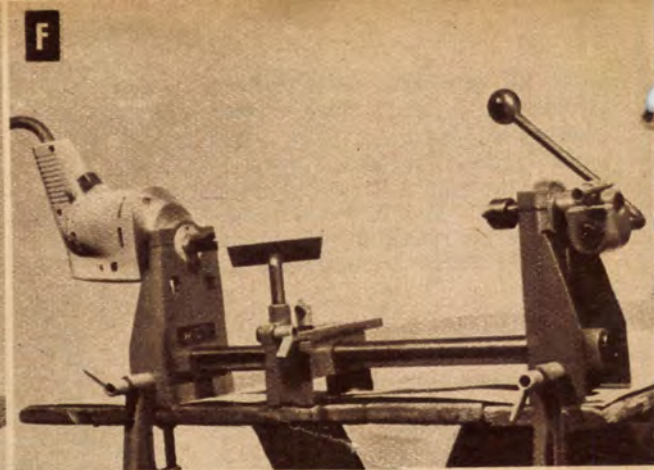

Hasonló módon **lyukfűrész (lemezfűrész)** is szerelhető a tokmányra. A készülékbe négy, különböző fogszámú fűrészlécet lehet szorítani, így a legkülönbözőbb anyagok is a legalkalmasabb szerszámmal vágathók. A vágás vastagsága fánál 15, fémnél 2—4 mm-ig terjedhet, s könnyedén követheti a bonyolult sablonok vonalát is (D. kép).

Öntött, könnyűfém állványelemek, csőoszlop és acélból öntött szorítók, — valamint egy karos áttétellel emelhető fűrőasztal és az összeszerelést könnyítő pillanatszorító csavarok segítségével a készülék asztali **oszlopos fűrőgéppé** alakítható (E. kép).

Az előbbi elemek és egy késtámasztó-állvány, meg a fűrőgépre, illetve a karos mozgatószemre

lőre csavarozható forgócsúcs-pár segítségével **esztergává** szerelhető (F. kép). Természetesen csak (380 mm-es hosszúságú és max. 200 mm átmérőjű) fa, vagy műanyag forgácsolására alkalmas.

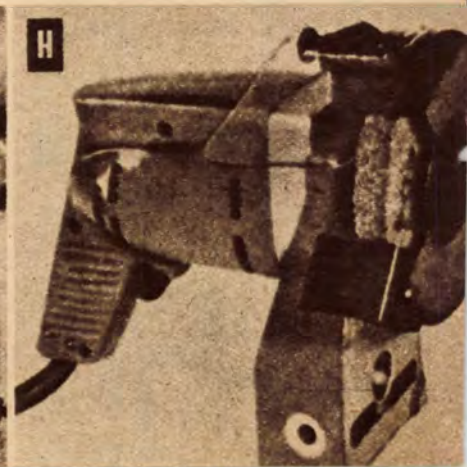
A fúrótokmányba **drótkefe-, köszörű-, csiszoló- és polirkorongok** is foghatók (G. kép), a tokmány helyére pedig — az eszterga egyik bakját állványként használva — szilánkvédős szerszám-élező **köszörű** erősíthető (H. kép).

A készülék az NDK-ban természetesen elemenként is vásárolható. Nagy előny, hogy **egyetlen**

motor szükséges a **sokféle** gép működtetéséhez, — hiszen az ezermesterkedők egy időben **úgysem** végeznek többféle gépi műveletet.

Millió nagyságrenddel mérhető a világon évente készített ilyen barkács szerszám-gép-készletek száma. Ebből 40 000-et készít a sebnitzi gyár. Sok-sok barkácsolóval együtt reméljük, hogy azokból — ha már hazai gyártásra nincs lehetőség — **mielőbb** jut az ezermester- és szerszámoltok polcaira.

-s -f.

Több anyag —

OLCSÓBBAN

Az új esztendő beköszöntével kellemes meglepetést szerzett a barkácsolóknak az Ezermester és Úttörőbolt Vállalat. Hogy minél többen hódolhassanak kedvenc szórakozásuknak, sok barkácsanyag — főleg híradástechnikai cikk — árát jelentősen csökkentették.

	Régi ár, Ft	Csökkentett ár, Ft		Régi ár, Ft	Csökkentett ár, Ft
Számjelző	200,—	50,—	AW 53—88 tip. képcső (leértékelt)	700,—	290,—
Számjelző	200,—	feletti 100,—	Telefonyári jelzőfogók	186—280,—	80,—
V. T. 2 W-os hangszóró	99,—	50,—	Műszer cuprox (Cserebogár)	20,—	10,—
Klf. fazékvas páronként	0,90—35,—	5,—	1027, 1042 nyomtatott áramkör	20,—	10,—
Összes típusú skálaüveg	4—20,—	5,—	BZS doboz	20,—	10,—
Pacsirta skálaüveg	20,—	10,—	Különféle Kf-ek	20,—	10,—
Pacsirta káva	120,—	50,—	Koncert doboz fedővel v. fedő nélkül	120,—	30,—
611, 622 tip. tv.-káva	100,—	50,—	Tv szerelő keret	35,—	15,—
Munkácsy tip. káva	50,—	25,—	Fénycső fűtő 80 W	177,—	50,—
Régi típusú különféle kávak	50—120,—	20,—	Fénycső fűtő 40—60 W	172,—	50,—
Baffe hangszóró Ø 130 mm	113,—	80,—	Rotulus lánc	20,—	5,—
Baffe hangszóró Ø 160 mm	130,—	100,—	Világítós kulcskarika izzóval, akku nélkül	25,—	15,—
AT 650 tip. hangszóró	113,—	50,—	Alu. hulladék	30,—	20,—
Különféle ferrit antenna rúd	9,30—12,30	5,—	Mambó csatlakozó pár	10,—	5,—
Különféle eltérítő tekercs	80,—	40,—	Vibrátor 24—12 V	200,—	100,—
Valvó (angol) eltérítő	328,—	80,—	Siemens CCCR	40,—	15,—
Különféle dobváltó cső nélkül	300,—	150,—	Kamrás kapcsoló	5,—	1,—
Szovjet törőfej (R-GMU-Z)	103,—	50,—	Hangszórórács	5,—	2,—
Szovjet felvevő Vibrátor	30,—	10,—	B-80, B-50 tip. gombakku (leértékelt)	5,—	2,—
Logikai kártya	280,—	150,—	Csak a 10. sz. Ezermester Boltban (Bp. V., József A. u. 16.)		
Különféle tv-láb	15,—	10,—	Régi ár, Ft		Csökkentett ár, Ft
Műszer faállvány	20,—	5,—	ASTM desztilláló	500,—	100,—
Különféle antenna szerelvény	60,—	10,—	AP 402 regiszter	2000,—	300,—
Kilogrammos vegyes trafó	20,—	10,—	Psychrométer	300,—	100,—
Kötőelem	30,—	15,—	3 D kondenzor	500,—	200,—
Plexi hulladék 5 cm felett	40,—	20,—	EDS 9150 logikai kártya	280,—	150,—
Keménygumi (Ebonit lemez)	15,—	10,—	2829/B nedvességmérő	2000,—	1000,—
Különféle bakelit és vinidur keret	15,—	2,—	S D 127 szinkronóra motor	250,—	100,—
Különféle rádió hátlap	5,—	2,—	Transparent asztal Sugárzásmérő adapter	600,—	100,—
Különféle tv-hátlap	15,—	5,—	Infra-ultraméter	2000,—	500,—
Ragasztott üveg 611, 622, 650 tv-hez	100,—	50,—	Tranzisztoros erősítő	2500,—	1000,—
			Tranzisztoros vég-erősítő	1000,—	400,—

(—)

Sálszövő gép

Izlásúknak megfelelő, tetszés szerinti színösszetételű sálakat szöhetünk a család valamennyi tagja számára a házilag elkészíthető szövőgépen (1. kép). Egyszínű (saját mintás), kockás, hosszanti, vagy keresztesíkos sálak is készíthetők vele. A gépnek nagy előnye, hogy a szövéshez minden, legalább 140 cm hosszú gyapjuszál felhasználható, s így hulladékanyagból, maradékfonalból, régi fejtett holmikból is készíthetünk új sálakat. Fontos, hogy a gyapjú minél jobb minőségű legyen, s — fejtett fonal esetén — szövés előtt kellően kitisztítsuk. (Motringolva, szintetikus mosószerben mossuk a fonalat, majd

akasztva szárítsuk, hogy a szál kiegyenesedjék.)

ANYAGSZÜKSÉGLET

2 db 450 mm átmérőjű, 20 mm vastag fakorong, 4 db nagyméretű facsavar, 1 db 500×250×20 mm-es deszkalap, 2 db 300×110×20 mm-es deszkalap, 1 db 400×30×10 mm-es puhafa lécs, 4 db ugyanilyen méretű keményfa, 1 db 20 mm átmérőjű 550 mm hosszú acélrúd, 20 db 340 mm hosszú, 6 mm átmérőjű vasrúd, 2 db 140 mm hosszú erős rugó, 4 db 60 mm-es alátét, 2 db 90×10×10 mm-es és 1 db 340×10×10 mm-es □-es vasrúd, 110 db 80 mm hosszú, 1 mm vastag acéldrót, 1 db 340×30 mm-es alumínium-lemez, 2 db 320 mm hosszú, 40 mm átmérőjű alumíniumcső (végeikben fatípivel), 3 db 380×10×10 mm-es □-es vasrúd, 1 db 330 mm hosszú, 60 mm átmérőjű, 1 mm falvastagságú rézhenger (esetleg alumínium), 4 db csavarmenet nélküli szorítógyűrű (50 mm átmérőjű).

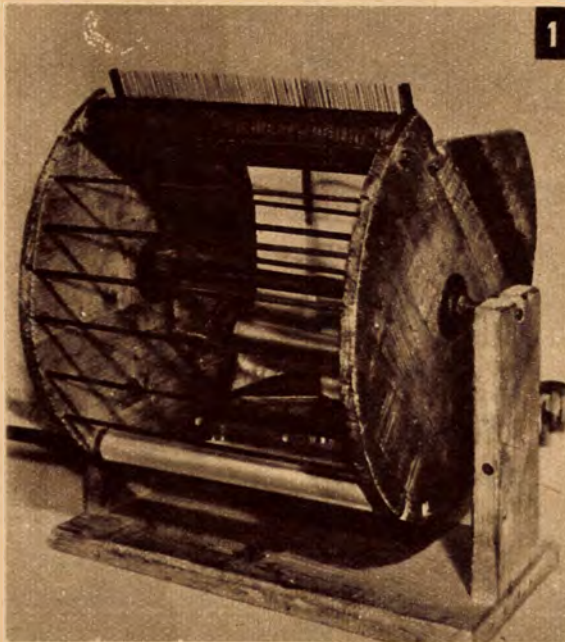

A GÉP ELKÉSZÍTÉSE
(2. ábra)

Az 500×250×20 mm-es deszkalapra facsavarokkal erősítjük fel az állványt (oldallapokat), amelynek tetején 20 mm mély vajat alakítunk ki. Abban forog majd a dob. A fakorongból kifűrészelünk egy 50 mm mély és 80 mm hosszú részt. A korong közepén 20 mm átmérőjű, a peremükön pedig — a lefűrészelt résztől számítva 300 és 600 mm-re — a facsavarok méretének megfelelő nagyságú 2–2 lyukat fűrünk az excentrikus tengelyek felerősítéséhez. A lefűrészelt rész mögött a rézhenger számára, a peremen pedig a ∅ 6-os vasrudak elhelyezésére, egyenlő távolságokra zsákfuratokat készítünk.

Az L alakú kiképzés hosszabb oldalának síkjára merőlegesen, annak felező pontjától 430 mm-re fűrünk még egy-egy lyukat a korongon, a 6-os vasrudak elhelyezésére. Arra rögzítjük majd a rugók egyik végét.

A rézhenger megmunkálása következik. Ez a gép lelke: a szövőhenger (3. kép). A henger palástján egymástól 2 mm távolságra 110 db, 1 mm széles vajat fűrészelünk. A vajatok hossza a paláston mérve: 120 mm. A vajatok jobb és bal irányban 30 mm-t térnek el egymástól, oly módon, hogy a henger egyik oldaláról nézve min-

den második rész 30 mm-rel rövidebb a másíknál, ugyanazok a másik oldalon 30 mm-rel hosszabbak. A szövőhenger megmunkálatlan részén, a résektől egyenlő távolságban egy 10×10 -es \square -es vasrudat rögzítünk. Ez a vassín, a fikorongok közé rögzített, azonos méretű, 2 db \square -es vasrud segítségével szabályozza a szövőhenger mozgását.

A gép másik fontos része a fésű. Feladata a szálak irányítása és a szövet tömörítése. Keretét 10×10 -es \square vasakból, tartóját 6-os vasrudakból forrasztjuk össze. A keretbe ugyan csak forrasztással, egymástól 2 mm-re helyezzük el az 1 mm-es acéldrótokat. A keretet a tengelyrögzítő gyűrű zsákfuratába forrasztjuk.

A gépnek az összeszerelése következik. A két fikorong középpontjába el-

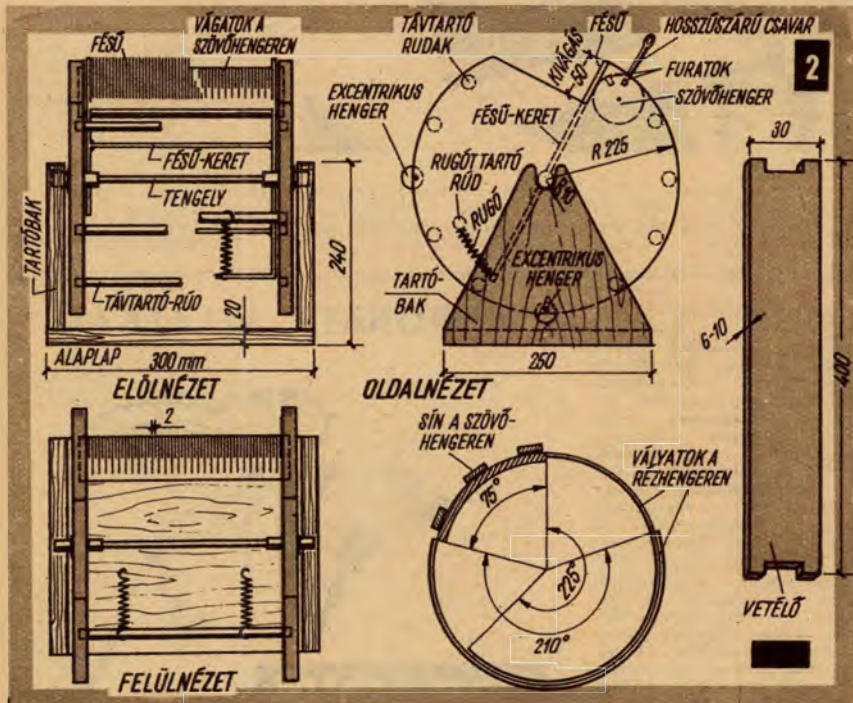
helyezzük a 20 mm átmérőjű, 550 mm hosszú acéldrótot és a szoritógyűrűk segítségével forrasztással rögzítjük úgy, hogy a korongokon levő zsákfuratok egymással szemben legyenek. Mielőtt véglegesen rögzítenénk, helyezzük el a furatokban a szövőhengert és a vasrudakat. Ezután a szabályozó vassíneket rögzítjük a szövőhenger alatt, egymástól 70 mm-re. A szövőhenger palástján, a jobb oldalon két lyukat fúrunk. (A furatokba dugható hosszú szárú csavar segítségével forgatható el a henger!) A rugóval összekötjük a fésű kereténél alsó részét és dob belsejében levő vasrudat. Végül a fabetéttel ellátott alumínium hengereket excentrikusan az L alakú kiképzéstől számított 300, ill. 600 mm-re felcsavarozzuk. Az alumínium lemezből sapkát készítünk a fésűre,

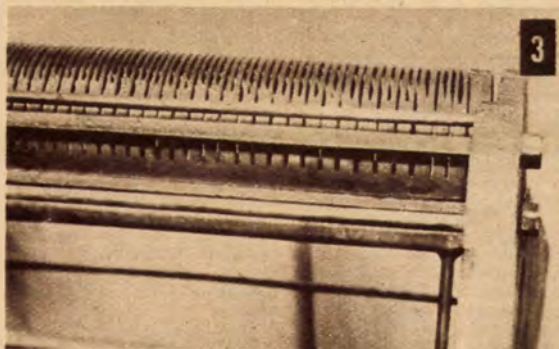
amely meggátolja a befűzött fonál kicsúszását.

A puhafa lécet rászegezzük az egyik keményfa lécre. A puhafába hosszában — közepén — 10 mm-es, keresztben pedig — a kiemelkedő részeken — 2,5 mm-enként 0,5 mm-es vátokat készítünk. Ez a befogó léc, mely a hosszanti szálak végét rögzíti. A másik három keményfalécből elkészítjük a két végükön bevágott vetelőket, amelyekre rátekerjük a keresztzálakhoz szükséges fonalat.

A SZÖVES

A szövést a felvetéssel kezdjük. Az excentrikus hengereket kifordítjuk, hogy a szálak feszüljenek. A dob forgatása közben a szálak keresztül vezetjük a szövőhengeren és a fésűn, s a befogó léchez rögzítjük. A fonalak a dob (fikorongok) peremén elhe-

letkezett résen átbújtuk a vetélőre tekert kereszt-szálat (4. kép). A fésűvel a szövetet tömörítjük. Viszszafordítjuk a szövőhengert, ekkor a magasán fekvő szálak lesüllyednek, a mélyenfekvők felemelkednek. Visszavezetjük a kereszt-szálat. Ahogy beszóztuk a szövőnyílást, az excentrikus hengereket leengedjük, s a befogó lécnél fogva kézzel továbbhúzzuk a szövetet. Mire teljesen körbeér a léc, a sál elkészült. Mielőtt levágunk a lécről, a szövét végét varrjuk el úgy, hogy 2-2 szálát egybefogunk. A rojtozást csomózással is csinálhatjuk.

A minta kialakítása a felvetésnél kezdődik, 110 szálnak van helye, tehát előre ki kell számítani hány sorba rakjunk fel mintázónak szánt szálat. A kereszt-szálak mintázásánál a különböző színeket más-más vetélőre készítjük fel, és szövés közben a sorokat számolva arra ügyelünk, hogy a mintázat egyenletes legyen. Ha a minta gyakori, a különböző színeket a sál szélén vezetjük, ha nem, a szálat vezetjük végig, úgy varrjuk el.

Ötletdíj 250.- Ft-os vásárlási utalvány.

BÁTONYI GYÖRGYNE

lyezkedő vasrudakra fekszenek fel. A beszövés, azaz a kereszt-szálak elhelyezése következik. A szövő-

hengert a hosszú csavar segítségével elforgatjuk, ekkor minden második szál felemelkedik. Az így ke-

Vékony lemezből, színes, egyensúlyozó állatkákat (pillangó, rák stb.) készíthetünk. A képünkön látható pillangót pl. 0,2-es alumínium lemezből vágtam ki. Feje alá hosszukás, egyik végén csücsös fémlemez darabkát ragasztottam, mellső szárnycsücsű alá pedig ólomnehezéket (jó az „előkészített rágógumi” vagy pecsétviasz is). A megfelelő súly kísérletezéssel állapítható meg. Végül a pillangót kiszíneztem, majd belakkoztam. A pillangó „csőrére”, azaz a feje alatti lemez lehajlított csücsőre állítva mozog, billeg, „repked”, de le nem esik.

Ötletdíj 100.- Ft-os vásárlási utalvány.

MOLNAR JANOS

AKROBATA ÁLLATKÁK

ÖTLET PARÁDÉ

Olvasóinkhoz...

Folyóiratunk minden négyzetcentiméteren közvetlenül felhasználható ismereteket, ötleteket adunk —, ezért nem szokásunk a lap hasábjain külön is Olvasóinkhoz fordulni. Az EZERMESTER első megjelenésének tizedik évfordulója és egy új év kezdete szolgáljon mentseágunkra, amiért ezúttal —, kivételesen eltérünk a szokásoktól.

Elsőször is itt köszönjük meg a jubileum alkalmából küldött, sok-sok kedves üdvözlést. S azoknak, akik a példányszám növelését, nagyobb formátumot, több oldalt, a témakörök választékának bővítését, a barkács-mozgalommal való foglalkozást, a nagyalakú terrajz-mellékleteket, s még jobb cikkeket közlését javasolják, csak ezt üzenhetjük: egyetértünk, de (az utolsó kívánságtól eltekintve) egyelőre türelmüket kell kérnünk. Reméljük, hogy közös óhajaink hamarosan valóra válnak.

Első lépésként következő számunkban új rovatot indítunk, „Még jobb...” címmel. Úgy gondoljuk, a műszaki fejlődés lapunktól is új gyakorlatot követel. Azt, hogy kiemelten adjunk helyet a megjelent cikkekre, ötletekre vonatkozó észrevételeknek. Elsősorban az olyanoknak, amelyek kiegészítik, továbbfejlesztik az előző számokban közölteteket. Egy-egy, az előzőkben megjelent cikk esetleges hibáira is e rovatban hívja fel majd a szerkesztőség az olvasók figyelmét.

Arra kérjük hát Olvasóinkat, figyeljék az új rovatot, hogy a korábban közölt

cikkek módosítását késedelem nélkül hasznosíthassák. De figyeljék cikkeinket is, hogy jó kiegészítő ötleteiket, helytálló észrevételeiket mielőbb eljuttathassák szerkesztőségünkhöz.

A közlemények „osztályba” sorolási jelét is egyszerűsítjük, s az ezentúl többnyire a cikk elején szerepel majd. (Az új jelek az 1. oldalon láthatók.)

Továbbfejlesztjük tanácsadó szolgáltatunkat. Kérjük, hogy olvasóink a minél gyorsabb válasz érdekében a mi leveleinkre adandó válaszukban hivatkozzanak levelünk számára.

Tervezzük, hogy havonta egy-egy téma szakértője meghatározott időpontban szerkesztőségünkben ad tanácsot. Sőt a tervek szerint a tanácsadásra esetenként egy-egy vidéki Ezermester Boltban kerül majd sor.

Kiemelten foglalkozunk a jövőben az új épületek lakóinak problémáival. Ismer-tetjük a modern építmények jobb berendezését segítő módszereket, bemutatjuk, miként lehet a régi, erős bútorokat modern külsejűvé alakítani!

A híradástechnika kedvelőinek kíván-ságára ismételten bemutatjuk az egyszerű rádióvevőket csakúgy, mint a bonyolult vizsgálóműszereket készítését. Ha majd mód nyílik terrajz-melléklet közre adá-sára, nagyobb berendezések kapcsolási rajzainak közlésére is sor kerül.

Összefoglalva: azon leszünk, hogy la-punk minél hathatósabban segítse a leg-hasznosabb időtöltés, a barkács-erzemes-terkedés hívelt. S, hogy célkitűzéseinket minél hamarabb elérjük, kérjük Olva-sóink támogatását, cikkeit és segítőkész bírálatát a jövőben is.

A SZERKESZTŐSÉG

PAPUCS PÓT-PÁNT

A közkedvelt, otthon is használatos „vietnami” strandpapucs pántja rendszerint hamarabb elszakad, mintsem a talp elkopik. A sérült papucspánt helyett készítsünk újat, amely lábunk ujját sem törti.

Két bakancsfűző-szija végére kössünk csomót, húzzunk rájuk egy megfelelő átmérőjű alátétkarikát, s fűzzük be a láb-ujjak felőli lyukba. A két szíjra húzzunk 0,4–0,6 mm belső átmérőjű, 4–5 cm hosszú pvc-csődarabkát. Az eredeti pánthoz mérve vágjunk le a pvc-csőből újabb két darabot, s azokat húzzuk külön-külön a szíjakra, végül fűzzük át a két hátsó lyukon. A szíjvégekre itt is alátétkarikák kerülnek, majd csomót kötünk rájuk, melyet felülről megfeszítünk. A felesleges szíjvéget vágjuk le, s már kész is az új, kényelmes papucs-pánt.

Ötletdíj 100.— Ft-os vásárlási utalvány.

ÖTLET PA

GECZI KÁROLY
Hajdúbagos

RÁDÉ

HUZAL- ANTENNA

néhány forintért

A televízió adás jóminőségű, zavarmentes vételét a vevőantenna biztosítja. A cél a háztetőn, vagy padlástérben elhelyezett, pontosan méretezett huzalantennával is elérhető. Ez annál szükségesebb, minél távolabb vagyunk az adóállomástól, vagy minél erősebbek a helyi elektromos zavarok.

A szobaantenna a tetőantennát ilyen helyeken nem tudja maradéktalanul helyettesíteni, s számolni kell a szobaantennánál fokozottabban jelentkező reflexiókkal is, amelyek rontják a jó tv-kép kialakítását. A drága, alumínium csőből készült antennák helyett, olcsó anyagból, egyszerű eszközökkel előállítható, jól bevált, a tetőn vagy padlástérben elhelyezhető huzalantennát mutatunk be.

MŰKÖDÉSI ELVE

az 1. ábrán látható. Tulajdonképpen hurokba, keretére hajlított dipol, melyet — eltérően a szokásostól — nem alumínium csőből, hanem huzalból készítenek. Formája és elkészítési módja különbözik a hajlított dipoltól, mivel a huzal anyagához alkalmazkodnunk kell.

Az „igazi” hajlított dipol meghajlított alumínium csőből készül, melynek me-

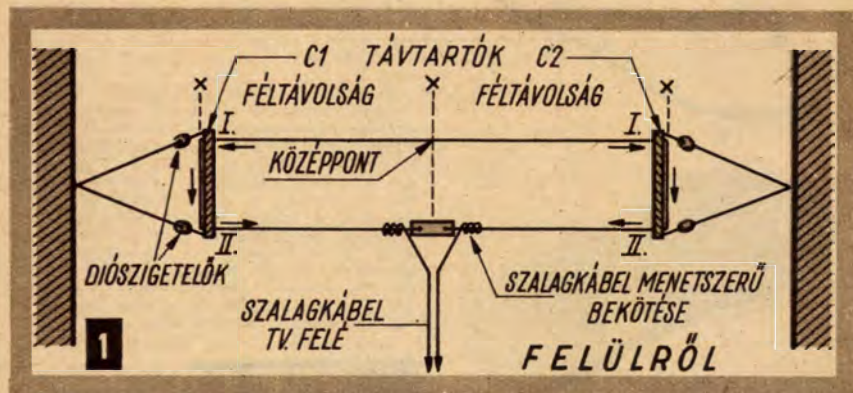
revsége, távtartók nélkül is biztosítja az antenna „A” és „B” oldalainak távolságát. Nem így a huzalból készült „hajlított dipol”-nál, amelynél az „A” és a „B” oldal pontos mérete tartásához szükséges a „C1” és „C2” távolságtartók beépítése. A „d” ponton történik az antenna bekötése, oda csatlakoztatjuk a szalagkábel, amely jó megközelítéssel illeszkedik az antenna impedanciájához.

ANYAGSZÜKSÉGLET

- 2–6 m, (az adó frekvenciájától függő hosszúságú) kb. 3–5 mm átmérőjű alumínium, vagy rézhuzal;
- 3 db távolságtartó lécs (fa, plexi, bakelit, vagy más anyag);
- 4 db diószigetelő;
- 8–10 m erős zsinag, az antenna kikötéséhez.

MELYIKET ÉPÍTSUK?

A hajlított dipol-antenna főleg a közeli adók vételére alkalmas, ezért antennánkat a lakóhelyünkhöz legközelebb eső tv-adó frekvenciájára méretezzük. (A táblázat öt, különböző méretű antenna adatait ismerteti.) Az 1-es a budapesti tv

vételére, a 4-es a tokaji tv-adó és esetleg az osztrák urh-adók vételére alkalmas, a 8-as a kékesi, a 12-es a kabhegyi tv-adóra méretezett. Az utolsó a budapesti urh vételét szolgálja. Amennyiben elég közel lakunk, a csehszlovák urhadóhoz, úgy antennának csak vételére is alkalmas. A lakóhelyünkhez közel eső különböző méretű antennát is készíthetünk. Ilyen esetben az antennákat egymástól legalább egy-egy hullámhossz távolságra helyezjük el. Ha kiválasztottuk a megfelelő méretű antennát, azt a következőképpen készíthetjük el. (Az elkészítési mód valamennyi antennánál azonos.)

TÁVOLSÁGTARTÓK

A huzalantennát a „C1” és „C2” távolságtartók segítségével alakítjuk ki, hajlított dipol formára. Elkészítésükhöz útmutatást ad a 2. ábra. A szükséges méreteket az antenna táblázat tartalmazza. (A távolságtartó furatai legfeljebb 0,2 mm-rel lehetnek nagyobbak a felhasznált huzal átmérőjénél.) A távolságtartókat a kisebb méretű antennánál kb. 5 mm vastagságú szigetelő anyagból készítjük. A nagyobb méretű, pl. budapesti tv-, vagy urh-antenna építésénél ennél erősebb anyag szükséges. Erre a célra nagyon jól megfelel a keményfából készült seprőnyél, vagy 20x20 mm vastagságú és megfelelő hosszúságú faléc.

A „d” távolságtartó jó szigetelő képességű anyagból készítenendő, mert az antenna által szolgáltatott energia csak így biztosítható veszteség nélkül. Ha barkács anyagaink között nem található a szükséges méretű plexilap, úgy az írószer boltokban pár forintért beszerezhető műanyag vonalzót használjuk. Ebből mindhárom távolságtartó lécc elkészíthető.

A „C1-C2” távartók legalább 6 cm-rel hosszabbak legyenek, mint a két furat (I és II.) közti központi távolság (1. ábra). A „d” távartó lécc hosszúságát a fentiekhez hasonlóan határozzuk meg (3. ábra).

AZ ANTENNA ÖSSZEÁLLÍTÁSA

Az „antenna-táblázat” utolsó rovatában az összeállításhoz szükséges huzalhosszúságokat tüntettük fel. Azok általában 10-15 cm-rel hosszabbak az antennák eredeti méreteinél. Erre a többire a „d” távartó felszerelésénél lesz szükség.

Az antenna összeállítását a következő sorrendben végezhetjük:

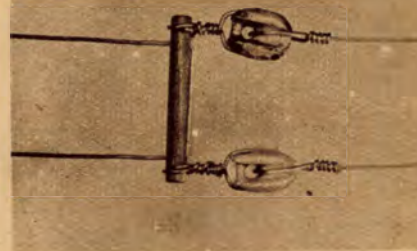
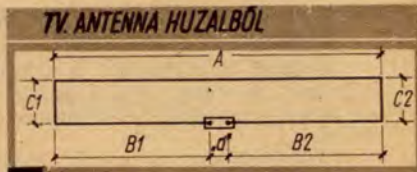
Az antennahuzalt a szükséges teljes méretre leszabjuk és közepét megjelöljük.

A középponttól, (az antenna méretének megfelelően) bejelöljük az „A” antennarészt (2. ábra), úgy, hogy hosszának fele-fele jobbra, illetve balra essen. (Pl. a bp.-i tv-nél „A” = 130-130 cm.)

A „C1” és „C2” távartó léceket a bejelölt helyre illesztjük. Először mindkét

távartó I-es furatába (1. ábra) helyezük a huzalt. Ezután mindkét oldalon a II-es furatokon húzzuk át a fennmaradt huzalvégeket úgy, hogy a „C1” és „C2” távartókon mennél szorosabban fekdüdjének.

Innen számítva lemérjük a „B1” és „B2” oldalak hosszúságát, amelyek végeire a „d” távartólapot felerősítjük. Ezt úgy végezzük el, hogy a fennmaradt 10-15 cm huzaltöbbsletet a „d” távartó furatain áthúva visszahajlítjuk, s az antenna „B1-B2” oldalaira menetszerűen rátekerjük. Az így elkészített huzalantennát a „C1” és „C2” távartóknál megfogva kifeszítjük, míg az hajlított dipolformát kap.

AZ ANTENNA FELSZERELÉSE

Az antennát legcélszerűbb a padlástérben elhelyezni, ahol a gerendák eleve biztosítják a kiktési lehetőséget. De a még jobb vétel érdekében a háztetőn is elhelyezhetjük, ha ott kiktési pontokat

(Folytatás a 26. oldalon.)

ÚJDONSÁGOK

Modellezőknek Barkácsolóknak

Marjai Imre—Kő Tamás: TÖRTÉNELMI HAJÓK MODELLEZÉSE
251 oldal, 220 ábra, 16 rajzmelléklet, kötve 47,— Ft

A szerzők bemutatják a múlt század végéig forgalomban levő személyszállító, kereskedelmi és hadihajó típusok képét, a modellek elkészítéséhez szükséges rajzokat.

Petrik Ottó: HAJÓMODELLEK TERVEZÉSE ÉS ÉPÍTÉSE
288 oldal, 138 ábra, kötve 21,— Ft

A kötet tartalmából: A hajómodellek osztályozása Szabályzati előírások. Sebesség. Stabilitás. Tervezés és számítás. Őnjáró modell. Gépészeti berendezés. Vitorlás modellek. Sebességi modellek. Távirányítás.

Beszerezhetők az Állami Könyvterjesztő Vállalat könyvesboltjaiban. Postai rendelés a szakbolttól: TÁNCSICS KÖNYVESBOLT, Budapest, VII., Lenin körút 17. sz.

Magánszemélyeknek 50,— Ft feletti érték esetében portómentes szállítást biztosítunk.

Szakkönyvekkel kapcsolatban felvilágosítást ad: SZAKKÖNYV-SZOLGÁLAT, 181-247 — Budapest 5. Postafiók 240. (—)

(Folytatás a 25. oldalról.)

lehet biztosítani, (pl. két kémény közé). Természetesen ilyen helyen erős huzallal történjen a kifeszítés. Feltétel, hogy a kikötési pontokra erősített antenna vízszintesen fekvő hosszával az adó irányára merőlegesen álljon.

Ha a padlástérbe elhelyezett antennát nem vezető zsineggel kötjük gerendához, a diószigetelő szükségtelen. Az antenna

végleges felszerelése előtt a szalagkábel a „d” távtartó furatainál végződő „B1”, „B2” huzalok végeihez (menetek közé) kell kötni úgy, hogy a szalagkábel előzőleg hosszirányban kb. 20 cm mélyen bevágjuk és szigetelését mindkét oldalról kb. 10—12 cm-re letisztítjuk. A letisztított és a menetek közé tekert szalagkábel végeket pedig szigetelő szalaggal hermetikusan szigeteljük.

SZÉLIG GYULA

Antennaméreték								
Tv-csatorna	Állomás neve	A	B1	B2	C1	C2	d	Szükséges huzalhosszúság
		méreték cm-ben						
1.	Bp. tv	260	125	125	11	11	8	555
4.	Tokaj tv CCIR URH	156	75	75	6,5	6,5	6	335
8.	Kékes tv	71	34	34	3,0	3,0	3,0	160
12.	Kábhegy tv	60	28,5	28,5	3,0	3,0	3,0	156
OIRT URH	Bp. URH Csehsz. URH	203	98	98	9,5	9,5	7,0	440

A keltetőgép külső oldalára a ki- és bevezető csövek alá, állítható fűtőlámpa tartót készítettünk, amely szárnyas anyá-csavarral rögzíthető. A léghozzánt a hővesztőség csökkentése érdekében üveggaztapot szigetelőréteggel burkoljuk, amit könnyű alumíniumlemezzel fedjünk be.

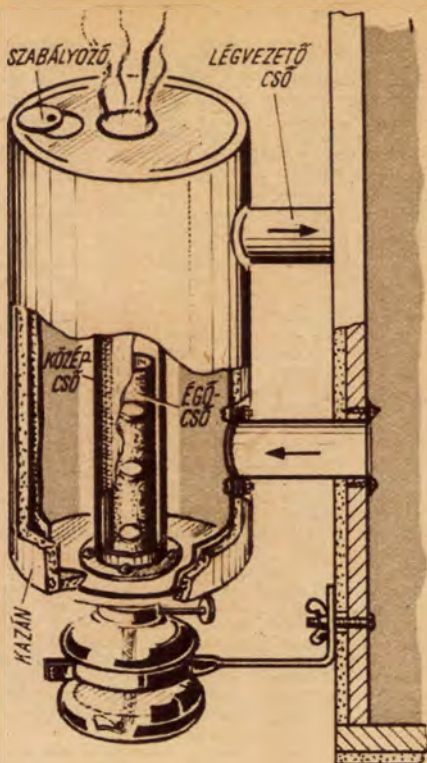
A FÜTÉS ÜZEME

A fűtés leghatásosabban a lámpa lángjának állításával, valamint a légszabályzó nyitásával-zárásával szabályozható. A keltetés alatt rendszeresen figyeljük a keltetőtérben elhelyezett hőmérőt, nehogy túl- vagy alá fűtsük a keltetőt.

Nem kell figyelemmel kísérnünk a higanyszál mozgását, ha keltetőgépünket felszereljük, a „100 tojásos csibekeltető” című cikkben (EM, 1966. 4. szám) ismertettet, szebbleppel működtethető csengős jelzőberendezéssel. Ez a lehűlésre és a felmelegedésre is figyelmeztet.

Aki teljesen automatizálni kívánja a fűtés szabályozását, az Ezeremester Kiskönyvtár 7. „Tranzisztor mindenütt” című kötetében (utánvétellel megrendelhető az Ifjúsági Lapkiadó Vállalattól, Bp., VI., Révay u. 16.) különféle megoldások között választhat.

K. L.

A modern, kisméretű lakásokban közismert probléma a helyhiány. Megoldani segít forgó ágyunk, mely az ágy helyének a nappali órákban való hasznosítását teszi lehetővé úgy, hogy az asztallá „varázsolható”. Ezért felületét a legkedvezőbb „játsszómagasságba” építsük. Peremes szélel megakadályozzák a játékok leesését.

A forgóágy rajzok és az anyagjegyzék alapján elkészítéséhez középfokú barkács-képzettség is elegendő, már alapvető asztalos kézszerszámokkal rendelkező olvasóink is hozzá foghatnak a munkához. Az ágybetétet az átfordítás előtt — a képen látható módon — szíjjazással rögzíthetjük a forgó kerethez.

A fenyőfa alkeret hosszanti és keresztirányú társait (a-b) egyenes csapo-

lással erősítsük össze, ez adja a legjobb kötést. Az összerősítéshez jó ragasztóanyag (enyv) szükséges. Agyunk lábait — a két homlokdarabot — (e) legcélszerűbb élelén lécezett panel-táblából készíteni. A méretek felrajzolása után jelöljük be a forgáspontok helyét, majd mindkét állásban ellenőrizzük. Ezután kerüljön sor a forgáspontok átfúrására és a forgócsapok helyének (fészkeknek) kimunkálására.

A forgócsapok fejének négyzetes alátétjeit gondosan süllyesszük a homlokfalba, hogy azzal egy síkban legyenek. Ugyanígy süllyesszük az alátétet a forgó-alapkeret belső oldalán is. Csak a két középső alátét álljon ki, hogy a könnyű forgatáshoz szükséges távolságot — légrést — biztosítsa, amit szükség esetén alátét közébeiktatásával növelhetünk. Az anyákat ellenanyával, vagy sasszeggel kell biztosítani.

A forgó keret betételemezét (f), illetve fenekét a hosszanti darabok belső oldalának közepén végig futó alumínium szögídom tartja. Ennek felszerelésé-

kor oldjuk meg (a rajz szerint) az ágybetétet tartó hevederek rögzítését. A fenéklemez külön rögzítés nélkül, kotyogás és szorulatmentesen helyezkedjen el ebben, a két alumínium szögídomból képzett síkban úgy, hogy engedjen a terhelésnél fellépő hajlásnak. Beszerelés előtt ajánlatos a síkba kerülő részt viasszal beereszteni.

A betét átfordítása után a rögzítést az oldalakhoz nyolcszállal kötözött keményfa csapocskával (g) oldjuk meg. Furataik a homlokoldalon — esztétikai okból — ne legyenek átmenők, felrajzolásakor vigyázzunk, hogy majd mindkét használati helyzetben találkozzanak. Az ágyat — végleges helyére állítva — a falhoz kell rögzíteni. Ezért a fal felőli oldalára távolságtartó léceket, vagy hevederes tartót (c) szereljük, s azon át csavarozzuk a falhoz.

Az ágy fejrészének magasítását a lábérsekkel azonos (e) darabból készítjük. Felerősítése a hevederes tartóval (c) történik. Az egymáshoz csatlakozó felületeket — elcsúszás el-

len — munkáljuk egymáshoz kapaszkodóan ferdére. A távolságtartó heveder (d) biztosítja a felső és alsó rész egy síkba kerülését.

Ha a falhoz rögzítése nem lehetséges, úgy mindkét homlokdarabot — a hosszirányú mozgás kiküszöbölésére — talppal, vagy a forgást nem gátoló támasztó darabbal kell ellátni. A gondosan letisztított és csiszolt bútort a szoba berendezéséhez illeszkedőre lakkozzuk, festjük, vagy fényezzük.

Az ágybetét anyaga laticel, — vagy habszivacs, — bútorszövet huzatban.

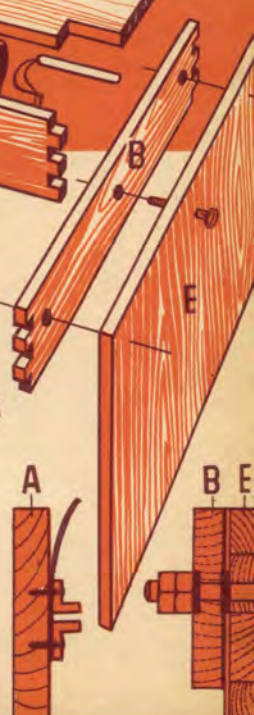
W. J.

ANYAGJEGYZÉK

Jel	Megnevezés	Hossz	Szélesség	Vastagság	Anyag	Db
a	hosszanti darab	1900	150	38	fenyőfa	2
b	kereszt-darab	800	150	38	fenyőfa	2
c	heveder	600	70	25	fenyőfa	3
d	heveder	600	35	25	fenyőfa	1
e	homlok-oldal	820	500	25	panel rétegelt	3
f	fenékbetét	1850	750	8–10	v. farost lemez	1
g	rögzítő csapok	125	—	∅12	keményfa	4
	alumínium szögídom	1700	25 × 25	3–4	alumínium	4
	ágybetét rögzítő heveder	650	25–30	3–5	szij v. heveder	6
	csat a hevederhez	—	25–30	—	szükség szerint	6
	tengelycsavar	78	—	12	1/2" os kapupánt	2
	négyszétes és síma alátét	—	—	—	a csavar szerint	8
	anya	—	—	—	a csavar szerint	4
	ágybetét	1830	690	60–120	laticel v. habszivacs	1

milliméterekben

NAPPAL: asztal
ÉJJELE: ágy

EZERMESTER

HORDOZHATÓ CSENGŐJE

1957-67